

**Plán místního územního systému ekologické stability pro
katastrální území Němčičky nad Jevišovkou
(samostatná část Odůvodnění územního plánu Němčičky)**

Pořizovatel:

MěÚ Znojmo, odbor územního plánování

Zhotovitel:

**Ing. Darek Lacina - autorizovaný projektant ÚSES, číslo autorizace 02798
Ondráčkova 556/199, Brno**

Brno

červen 2024

---

1. OBSAH

1. Obsah.....	2
2. POPIS ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ, ŠIRŠÍ ÚZEMNÍ VZTAHY	3
2.1. Současný stav dokumentace ÚSES	4
2.2. Přírodní podmínky.....	4
2.2.1. Geologie	4
2.2.2. Geomorfologie.....	4
2.2.3. Pedologie	5
2.2.4. Klima	5
2.2.5. Hydrologie.....	5
2.2.6. Vegetace	6
2.2.7. Biogeografie	6
2.2.8. Fauna	17
2.3. Popis a analýza aktuálního stavu krajiny.....	18
3. NÁVAZNOST NA NADREGIONÁLNÍ A REGIONÁLNÍ ÚSES, KONCEPCE NÁVRHU MÚSES.....	20
3.1. Nadregionální územní systém ekologické stability	20
3.2. Regionální územní systém ekologické stability	20
3.3. Místní (lokální) územní systém ekologické stability.....	20
3.4. Interakční prvky	20
3.5. Režimy ochrany přírody a krajiny	20
3.5.1. Zvláště chráněná území	20
3.5.2. NATURA 2000	21
3.5.3. Významný krajinný prvek	21
3.5.4. Jiné zájmy ochrany přírody a krajiny	21
3.5.5. Přírodní park.....	21
3.6. Obecné zásady zajištění funkčnosti ÚSES	21
3.7. Popis jednotlivých tras místního ÚSES.....	22
4. Tabulková část.....	25
4.1. Struktura tabulky	25
4.2. Popis skladebných částí ÚSES	26

2. POPIS ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ, ŠIRŠÍ ÚZEMNÍ VZTAHY

Návrh plánu lokálního (místního) systému ekologické stability je řešen pro katastrální území Němčičky nad Jevišovkou, které se nalézá v severní části okresu i obvodu obce s rozšířenou působností Znojmo.

Nadmořská výška osciluje v rozpětí od 246 m n. m. na již. hranici k. ú. u můstku přes Mikulovický potok až po nejvyšší bod - 342 m n. m. na sv. okraji katastru v trati U Boudy. Výšky nad 300 m se objevují především v sev. a záp. části území.

Druhy pozemků (ha)	31. 12. 2023
Celková výměra	494,99
<i>Zemědělská půda</i>	374,22
Orná půda	221,48
Vinice	4,18
Zahrada	6,94
Ovocný sad	119,76
Trvalý travní porost	21,86
<i>Nezemědělská půda</i>	120,78
Lesní pozemek	77,82
Vodní plocha	1,61
Zastavěná plocha a nádvoří	3,19
Ostatní plocha	38,15

Zdroj: ČSÚ

K. ú. Němčičky nad Jevišovkou, se vyznačuje vysokým podílem ZPF, kde krom převažující orné půdy je výrazně zastoupena plocha ovocných sadů, což je pozůstatek historie, kdy byly Němčičky známy jako obec třešňová a višňová. Větší rozsah zaujímají i lesní pozemky, které jsou z nemalé části tvořeny akátovými porosty, případně doubravami, dubohabřinami a bory. Rozlohou významnější jsou i ostatní plochy, často s porosty různého sukcesního vývoje. Ostatní druhy využití pozemků dosahují výrazně nižších hodnot (viz tabulka).

Lesní porosty jsou tvořeny plochami převážně mezi 10 – 20 ha na V od obce, dále porosty na strmých svazích nad Mikulovickým potokem a na východní hranici pak do území zasahuje okrajově rozsáhlejší komplex lesa Koráb. Mimo les se jedná převážně o intenzivně zemědělsky využívanou krajinu s dominancí orné půdy ve velkých blocích, maloplošné

obdělávání je nevýznamné. Půdy mohou být při velkoplošném obdělávání ohroženy erozí. Proti tomuto jevu se především ve vých. části brání zemědělsky hospodařící subjekt pásovým střídáním plodin. Rozsáhlejší plochy ovocných sadů se objevují u GMS vysílače v trati Hájký a v pruhu podél účelové komunikace a červené turistické značky s návazností na rozsáhlé plochy intenzivních sadů v k. ú. Mikulovice u Znojma. Další menší plochy jsou rozesety po celém řešeném území. Přitom se jedná většinou o opuštěné a neudržované sady. Trvalé travní porosty jsou především na svazích v trati Přední Kopce východně od zástavby. Ve východní polovině území jsou charakteristickým rysem sukcesí zarůstající strže.

2.1. Současný stav dokumentace ÚSES

Do roku 2024 byly vypracovány pouze aktualizované Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje (knesl kynčl architekti s.r.o., 2020).

Hlavní účel plánu lokálního systému ekologické stability pro k.ú. Němčičky nad Jevišovkou:

- Vymezení a návaznost prvků ÚSES na okolní katastry
- Zapracování dokumentace do územního plánu Němčičky
- Opatření k ochraně a tvorbě ŽP, zvelebení krajiny a zvýšení její ekologické stability, podpora biodiverzity krajiny
- Zachování a tvorba krajinného rázu (podpora strukturálních prvků krajiny a estetických hodnot, jedinečnosti a mnohotvárnosti krajiny)
- Vytvoření předpokladů pro opatření proti erozi a pro případná protipovodňová opatření

2.2. Přírodní podmínky

2.2.1. Geologie

Z geologického hlediska zkoumané území leží v jižní části moravské větve moldanubika. Západní okraj a východní část jsou tvořeny pleistocenními sprašemi a sprašovými hlínami kenozoika s ostrůvky porfyroblastické dvojslídne ortoruly proterozoika. Zároveň tyto ruly budují střední část zájmového území, kde na ně na JV okraji nasedají miocenní štěrky, štěrkovité písky a písky kenozoika z karpatské předhlubně. Při JV hranici katastru se nalézá i malé ložisko krystalického dolomitického vápence. Okolí Mikulovického potoka je tvořena holocenními nivními sedimenty.

2.2.2. Geomorfologie

Území leží na okraji Českomoravské vrchoviny při kontaktu s Dyjskosvrateckým úvalem.

Geomorfologicky je území členěno:

soustava Česko-moravská soustava

    podsoustava Česko-moravská soustava

        celek Jevišovická pahorkatina

            podcelek Znojemská pahorkatina

                okrsek Výrovická pahorkatina

                    Tavíkovická pahorkatina (západně od zástavby)

Převažují mírně zvlněné plošiny, které pouze u okrajů jsou rozčleněny zařezávajícími se toky. Plošiny jsou zpravidla bez nápadnějších pahorků, jediné zpestření reliéfu tvoří malá údolí.

2.2.3. Pedologie

Na překryvných spraších se vytvořily především hnědozemě (modálními), vesměs s příznivými fyzikálními i chemickými vlastnostmi. Východně od zastavěného území se nalézají kambizemě modální, na které nepravidelně navazují kambizemě dystrické. Niva Mikulovického potoka je tvořena hnědozemí oglejenou, doplněnou glejem modálním. Na osrůvku dolomitického vápence se objevuje rendzina kambická.

Dle bonitace zemědělských půd se v řešeném území nejčastěji vyskytují tyto hlavní půdní jednotky:

HPJ 08 Černozemě, hnědozemě i slabě oglejené, vždy však erodované, převážně na spraších, zpravidla ve vyšší svažitosti; středně těžké; silně náchylné k erodovatelnosti.

HPJ 10 Hnědozemě (typické, černozemní), včetně slabě oglejených forem na spraši; středně těžké s těžší spodinou, s příznivým vodním režimem; nejnáchylnější k erodovatelnosti.

HPJ 12 Hnědozemě, případně hnědé půdy nasycené a hnědé půdy illimerizované, včetně slabě oglejených forem na svahových hlínách; středně těžké s těžší spodinou; vláhové poměry jsou příznivé, ve spodině se projevuje místy převlhčení; silně náchylné k erodovatelnosti.

HPJ 21 Regozemě (regozem arenická (RGr), pararendzina arenická (PRr), kambizem arenická (KAr), fluvizem arenická (FLr)) převážně na mírných svazích se všesměrnou expozicí a celkovým obsahem skeletu do 10 %. Půdy hluboké v teplém, mírně suchém klimatickém regionu a velmi málo produkční. Půdy nejohroženější větrnou erozí.

HPJ 29 Hnědé půdy, hnědé půdy kyselé a jejich slabě oglejené formy převážně na rulách, žulách a svorech a na výlevných kyselých horninách; středně těžké až lehčí, mírně šterkovité, většinou s dobrými vláhovými poměry; středně náchylné k erodovatelnosti.

HPJ 32 Hnědé půdy a hnědé půdy kyselé na žulách, rulách, svorech a jim podobných horninách a výlevných kyselých horninách; většinou slabě až středně šterkovité, s vyšším obsahem hrubšího písku, značně vodopropustné, vláhové poměry jsou velmi závislé na vodních srážkách; k erodovatelnosti nenáchylné.

HPJ 37 Mělké hnědé půdy na všech horninách; lehké, v ornici většinou středně šterkovité až kamenité, v hloubce 0,3 m silně kamenité až pevná hornina; výsušné půdy (kromě vlhkých oblastí); k erodovatelnosti nenáchylné.

HPJ 58 Nivní půdy glejové na nivních uloženinách; středně těžké, vláhové poměry méně příznivé, po odvodnění příznivé; silně náchylné k erodovatelnosti.

2.2.4. Klima

Podnebí je teplé až mírně teplé. Dle Quitta se většina území se nachází v oblasti T2 (teplá, mírně suchá, s průměrnou roční teplotou 8 – 9 st. C, průměrný roční úhrn srážek 500 – 600 mm), zatímco západní část řazena do oblasti MT 11 (v regionu se projevují častější vlivy mediteránního klimatu přivalovými dešti při častějším JV proudění; zimy jsou však relativně suché a relativně chladné; říční údolí charakterizují teplotní inverze, střídající se s extrémně teplými a suchými polohami na jižních svazích).

2.2.5. Hydrologie

Podle mapy Regiony povrchových vod v ČSR (V. Vlček, 1971) spadá sledované území do oblasti nejméně vodné, specifický odtok činí 0-3 l.s-1.km-2, s nejvodnějším obdobím únor až březen, retenční schopnost je velmi malá, odtok je velmi silně rozkolísaný, koeficient odtoku je velmi nízký.

Podle mapy Regiony mělkých podzemních vod v ČSR (H. Kříž, 1971) patří sledované území do oblasti se sezónním doplňováním zásob, nejvyšší stavy hladin podzemních vod a vydatnosti pramenů jsou v březnu a dubnu, nejnižší stavy jsou v červenci a srpnu, průměrný specifický odtok podzemních vod je menší než 0,30 l.s-1.km-2.

V celém území se nalézá jediná pravidelná vodoteč a to Mikulovický potok, který se na jihu již mimo řešené území vlévá do vodní nádrže Výrovce na Jevišovce. Mikulovický potok je přirozený, úpravy (avšak silně technicistní) jsou provedeny v podstatě pouze v prostoru zastavěného území. Ve východní části se objevují nepravidelné občasně vodoteče, které začínají v zarostlých erozních stržích.

2.2.6. Vegetace

Dle fytogeografického členění se území nachází na rozhraní *Mesophytica* a *Thermopfytica*. Jde o obvody *Mesophyticum Massivi bohemicum* a *Panonicum*, okresy Moravské podhůří Vysočiny a Znojemsko-brněnská pahorkatina.

Dle geobotanického členění zcela dominují dubo-habrové háje, do kterých na východě lalokovitě zasahují subxerofilní doubravy.

V potenciální přirozené vegetaci dominuje černýšová dubohabřina, pouze na J – JV se objevuje ostrůvek břekové doubravy.

2.2.7. Biogeografie

Řešené území se nachází na rozhraní dvou podprovincií, hercynské a panonské. Většina území tak spadá do bioregionu 1.23 Jevišovického, zatímco JV třetina leží v bioregionu 4.1a Lechovickém. Zasahují do něj následující biochory:

1BE Erodované plošiny na spraších 1. v.s.

Vyskytuje se především na okrajích úvalů, kde roviny přecházejí do pahorkatin. Dominují plošiny, k okrajům se strměji svažující do údolí. Vyšší strmější svahy byly zterasovány ve schodovitou krajinu - důsledek socialistického zemědělství. Ve výchozech skalních hornin vznikly malé a nyní opuštěné a zarostlé lomy, v neogenních píscích jsou ojedinělé, taktéž opuštěné a zarůstající pískovny.

Potenciální přirozenou vegetaci tvoří ochuzené panonské teplomilné doubravy svazu *Aceri tatarici-Quercion* (asociace *Quercetum pubescenti-roboris*). Na ojedinělých skalních výchozech a na mělkých kamenitých půdách se objevují břekové doubravy (*Sorbo torminalis-Quercetum*). Pro konkávní tvary jsou charakteristické hercynské černýšové dubohabřiny (*Melampyro nemorosi-Carpinetum*), které se mohou prolínat s panonskými prvosenkovými (*Primulo veris-Carpinetum*). Na vystupujícím krystaliniku jsou pozoruhodné typy vegetace drnových stepí svazu *Festucion valesiaca*, resp. acidofilní teplomilné trávníky svazu *Koelerio-Phleion phleoidis*. Biochora se rozprostírá v jižní až jv. části území.

-2BS Rozřezané plošiny na kyselých metamorfitech v suché oblasti 2. v.s.

Plošinaté pahorkatiny tohoto typu jsou v terénu výrazněji vymezeny pouze proti údolním zářezům, jinde jsou vůči okolním typům ohraničeny pouze změnou substrátu nebo vegetačního stupně bez nápadnější změny reliéfu. Představují dominantní reliéfový typ ve východní části Jevišovického bioregionu (1.23). V terénu se střídají měkce modelované úseky plošin, části izolovaných, táhlých mírných svahů zvlněných úpady s pestřejšími segmenty s kratšími strmými svahy. Ty pak bývají členěny stržemi a splachovými rýhami, pahorky a zahlubujícími se vodními toky.

Potenciální vegetaci tvoří bukové doubravy (*Luzulo albidae-Quercetum*), na malých konvexních plochách lze předpokládat i teplomilné doubravy svazu *Quercion petraeae*, a to především břekové doubravy (*Sorbo torminalis-Quercetum*). Humóznější úpatí hostí hercynské černýšové dubohabřiny (*Melampyro nemorosi-Carpinetum*). V malých potočních nivách se vyskytují nejčastěji bažinné olšiny (*Carici acutiformis-Alnetum*). Na extrémních odlesněných stanovištích lze předpokládat vegetaci teplomilných trávníků svazu *Koelerio-Phleion phleoidis*, na mezických stanovištích ovsíkové louky svazu *Arrhenatherion* a na vlhkých místech svazu *Calthion*. V řešeném území se biochora nachází v centrální až sv. části.

-2BE Erodivané plošiny na spraších v suché oblasti 2. v.s.

Typický reliéf s plošinami a údolními svahy rozrušenými stržovou erozí a izolovanými výstupy skalního podloží (ojediněle s nápadnějšími skalními útvary).

Dubohabřiny jsou hercynské černýšové (*Melampyro nemorosi-Carpinetum*), které na sklonech jižního kvadrantu střídají fragmenty teplomilných mochnových doubrav (*Potentillo albae-Quercetum*), na výstupech krystalinika teplomilných acidofilních břekových doubrav (*Sorbo torminalis-Quercetum*), příp. při východním okraji 1.23 i kručinkových doubrav (*Genisto pilosae-Quercetum*). Nivy potoků náležejí většinou do střemchových jasenin (*Pruno-Fraxinetum*). Na odlesněných místech se objevují acidofilní teplomilné trávníky svazu *Bromion*, na krystaliniku *Koelerio-Phleion phleoidis*, vzácně i drnových stepí svazu *Festucion valesiaca*. V řešeném území biochora zaujímá západní část.

Zcela okrajově zasahuje do území na jihu i biochora -2UR Výrazná údolí v kyselých plutonitech v suché oblasti 2.v.s.

Přehled STG zastoupených v řešeném území

Řešené území se nachází převážně v 2. (bukodubovém) vegetačním stupni, v jihovýchodní části se jedná o 1. (dubový) vegetační stupeň.

Zastoupení jednotlivých skupin typů geobiocénů v řešeném území nelze s ohledem na neexistenci dostatečných podkladů o trofických, hydrických a mikroklimatických poměrech území a nepřítomnost jednoznačných bioindikátorů na intenzivně obhospodařovaných pozemcích stanovit s větší přesností. Na základě charakteristik zastoupených typů biochor, BPEJ, souborů lesních typů a odvozených stanovištních podmínek lze v zájmovém území předpokládat výskyt poměrně široké škály STG:

1 AB-B 1-2 *Querceta humilia inferiora* (zakrslé doubravy nižšího stupně)

1 B 3 *Querceta typica* (typické doubravy)

1 BD 3 *Ligustri-querceta* (doubravy s ptačím zobem)

2 AB-B 1-2 *Querceta humilia superiora* (zakrslé doubravy vyššího stupně)

2 AB 3x *Carpini-querceta* (habrové doubravy)

2 B 3x *Carpini-querceta typica* (typické habrové doubravy)

2 BC 3x *Carpini-querceta aceris* (javorové habrové doubravy)

2 BD 3x *Carpini-querceta tiliae* (lipové habrové doubravy)

2 BC-C 5 *Fraxini-alneta inferiora* (jasanové olšiny nižšího stupně)

1, 2 B-BD 4 *Tili-querceta roboris inferiora et superiora* (lipové doubravy nižšího a vyššího stupně) (nevýznamné „ostrůvky“ ve stržích)

2 C 3 *Carpini-acereta superiora* (habrové javořiny vyššího stupně)

Querceta humilia inferiora et superiora - zakrslé doubravy nižšího a vyššího stupně

1 AB-B 1-2, 2 AB-B 1-2

Přírodní stav biocenóz:

V dřevinném patře je dominantní dub zimní (*Quercus petraea* agg.), jehož porosty jsou rozvolněné a výrazně krnícího vzrůstu. Pouze ojediněle se přidružují další stromy – bříza bělokorá (*Betula pendula*), jeřáb břek (*Sorbus torminalis*), habr (*Carpinus betulus*), na přechodech k zakrslým borodoubravám (1-2 A-AB 1) borovice lesní (*Pinus sylvestris*) a jeřáb ptačí (*Sorbus aucuparia*). Souvislé keřové patro není vytvořeno, pouze jednotlivě se mohou vyskytovat hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), brslen bradavičnatý (*Euonymus verrucosa*), růže šípková (*Rosa canina*), ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), jalovec obecný (*Juniperus communis*) aj.

V synusii podrostu jsou v různém vzájemném poměru zastoupeny druhy oligotrofní a mezotrofní, často s xerofilní tendencí. Dominantním druhem bývá kostřava ovčí (*Festuca ovina*), často též lipnice hajní (*Poa nemoralis*). Z bylin se typicky vyskytují tolita lékařská (*Vincetoxicum hirundinaria*), smolníčka obecná (*Steris viscaria*), bělozářka větvitá (*Anthericum ramosum*), pryšec chvojka (*Euphorbia cyparissias*), jestřábík chlupáček (*Pilosella vulgaris*), pavinec horský (*Jasione montana*), kociánek dvoudomý (*Antennaria dioica*), náprstník velkokvětý (*Digitalis grandiflora*), kručinka německá (*Genista germanica*), čilimníkovec černající (*Lembotropis nigricans*), kokořík vonný (*Polygonatum odoratum*) aj. V některých typech je hojná ostřice nízká (*Carex humilis*), na přechodu k zakrslým borodoubravám se vyskytuje vřes obecný (*Calluna vulgaris*). S rozdílnou pokryvností je vyvinuto patro xerofilních mechorostů a lišejníků, nejběžnějšími druhy jsou ploník chluponosný (*Polytrichum piliferum*), dvouhrotec chvostnatý (*Dicranum scoparium*), ploník jalovcový (*Polytrichum juniperinum*), dutohlávky (*Cladonia* sp.). Na jihozápadní Moravě patří k dominantám kručinka chlupatá (*Genista pilosa*).

V zakrslých doubravách v. st. se kromě výše uvedených druhů až dominantně vyskytují bika hajní (*Luzula nemorosa*), třtina rákosovitá (*Calamagrostis arundinacea*), roztroušeně i metlička křivolaká (*Deschampsia flexuosa*) a borůvka (*Vaccinium myrtillus*).

Aktuální stav biocenóz:

Převažují netvárné doubravy výmladkového původu, pařezové hlavy jsou často velmi staré. Poměrně často se zachovaly zbytky přirozených společenstev zakrslých rozvolněných doubrav na nepřístupných skalnatých svazích. Pomístně vznikly zakrslé akátové porosty, výjimečně se vyskytují výsadby borovice lesní.

Význam a ohrožení:

Zemědělsky nevyužitelné plochy, z lesnického hlediska produkčně bezvýznamné porosty, zařazené do lesa ochranného na extrémních stanovištích. Lokality zakrslých doubrav mají velký význam pro ochranu genofondu jako často izolovaná refugia teplomilné bioty v oblastech bezkarbonátových hornin.

Místy dochází k živelnému náletu akátu z okolních porostů. Zcela nežádoucí je přeměna na borové kultury.

Cílový stav biocenóz ve skladebných prvcích ÚSES:

Lokality přirozených a přírodě blízkých společenstev zakrslých doubrav je třeba zařadit do kostry ekologické stability. V biocentrech je vhodné ponechat jak rozvolněné plochy charakteru skalní stepi, tak i mezernaté zakrslé doubravy. U porostů výmladkového původu lze připustit jednotlivý výběr výmladků, zaměřený na uchování pařezových hlav.

Querceta typica - typické doubravy

1 B 3

Přírodní stav biocenóz:

Hlavní dřevinou je středně vzrůstný dub zimní (*Quercus petraea* agg.), jednotlivou příměs, zpravidla v podúrovni, tvoří především habr (*Carpinus betulus*), dále lípa srdčitá (*Tilia cordata*), jeřáb břek (*Sorbus torminalis*), javor babyka (*Acer campestre*). Na jihovýchodní Moravě lze považovat za přirozený výskyt dubu ceru (*Quercus cerris*) v hlavní úrovni. Nesouvislé, ale druhově bohaté je keřové patro. Jednotlivě až skupinovitě se vyskytují svída krvavá (*Swida sanguinea*), hlohy (*Crataegus monogyna*, *C. laevigata*), brslen bradavičnatý (*Euonymus verrucosa*), líska obecná (*Corylus avellana*), ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), řešetlák počistivý (*Rhamnus catharticus*), růže galská (*Rosa gallica*), trnka obecná (*Prunus spinosa*), kalina tušalaj (*Viburnum lantana*).

V druhově bohaté synusii podrostu převažují mezotrofní vesměs teplomilné druhy, snášející vysychání půdního profilu v letních měsících. Dominují trávy – lipnice hajní (*Poa nemoralis*), lipnice úzkolistá (*Poa angustifolia*), strdivka jednokvětá (*Melica uniflora*), srha říznačka (*Dactylis polygama*), kostřava různolistá (*Festuca heterophylla*), zasahuje sem i kostřava ovčí (*Festuca ovina*) a některé ostřice (*Carex montana*, *C. humilis*). Z bylin se nejčastěji vyskytují hrachor černý (*Lathyrus niger*), vikev hrachovitá (*Vicia pisiformis*), jetel podhorní (*Trifolium alpestre*), čilimník řezenský (*Chamaecytisus ratisbonensis*), bukvice lékařská (*Betonica officinalis*), jahodník truskavec (*Fragaria moschata*), kopretina chocholičnatá (*Pyrethrum corymbosum*), konvalinka vonná (*Convallaria majalis*), zvonek broskvolistý (*Campanula persicifolia*), kokořík vonný (*Polygonatum odoratum*), tolita lékařská (*Vincetoxicum hirundinaria*) aj. Pouze s malou pokryvností se vyskytují druhy s těžištěm výskytu v oligotrofní řadě – např. smolnička obecná (*Steris viscaria*) a kručinka německá (*Genista germanica*). Častěji sem zasahují některé teplomilné druhy s těžištěm výskytu v meziradě B/D – např. medovník meduňkolistý (*Melittis melissophyllum*), prorostlík srpovitý (*Bupleurum falcatum*), prvosenka jarní (*Primula veris*), pryšec mnohobarvý (*Euphorbia polychroma*).

Aktuální stav biocenóz:

Segmenty typických doubrav na nížinných plošinách jsou v současné době takřka zcela přeměněny na pole, místy i na velkoplošné ovocné sady. Řídce se vyskytující polní lesíky jsou obvykle druhotné výsadby, časté jsou akátiny. Zbylé lesní porosty nížin i přilehlých pahorkatin byly po staletí využívány jako pařeziny, velmi často přeměňované na středně produktivní borové monokultury. Díky staletému ovlivňování těžbou dřeva, pastvou dobytka a hrabáním steliva docházelo k degradaci a k posunu typických doubrav k mezotrofně oligotrofním doubravám (1 A/B 3).

Význam a ohrožení:

Střední až nadprůměrný význam z hlediska zemědělské produkce, z hlediska lesního hospodářství podprůměrně produktivní.

Zbytky přírodě blízkých společenstev v zemědělské polní krajině jsou ohrožovány rozvojem ruderních nitrofytů. V členitějším reliéfu pahorkatin dochází k přeměně zbytků doubrav výmladkového původu na borové monokultury.

Cílový stav biocenóz ve skladebných prvcích ÚSES:

Cílovým společenstvem biocenter jsou porosty s převahou dubu zimního, které mohou být obhospodařovány i výmladkovým způsobem. Při zakládání nových skladebných prvků je nutno používat semenný materiál dubů z populací místní proveniencie, neboť zde lze předpokládat výskyt nově zjištěných jihoevropských taxonů. Doplnkovými dřevinami biocenter i biokoridorů jsou habr, lípa srdčitá, jeřáb břek, javor babyka. Zejména na okrajích nově vysazovaných biocenter a biokoridorů by měly být keře – svída krvavá, ptačí zob

obecný, hloh jednosemenný a obecný, řešetlák počistivý, trnka obecná, brslen bradavičnatý, kalina tušalaj, růže šípková.

Důležitá je přeměna přírodě cizích akátin na přírodě blízká společenstva domácích dřevin.

Ligustri-querceta – doubravy s ptačím zobem

1 BD 3

Přírodní stav biocenóz:

Hlavní dřevinou je průměrně vzrůstný dub zimní (*Quercus petraea agg.*), někdy se přidružují dub pýřitý (*Quercus pubescens*) a dub cer (*Quercus cerris*). Dřevinné patro je druhově bohaté, pravidelně jsou přimíšeny lípa srdčitá (*Tilia cordata*), babyka (*Acer campestre*), habr (*Carpinus betulus*), jeřáb břek (*Sorbus torminalis*), výjimečně i jeřáb muk (*Sorbus aria*) a jeřáb oskeruše (*Sorbus domestica*). Charakteristické je často až souvisle zapojené keřové patro, druhově bohaté, tvořené teplomilnými druhy. Vždy se vyskytuje alespoň některý z bazifilních mezotrofů a eutrofních bazifytů - ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), dřín obecný (*Cornus mas*), kalina tušalaj (*Viburnum lantana*), klokoč zpeřený (*Staphylea pinnata*), višně křovitá (*Cerasus fruticosa*), brslen bradavičnatý (*Euonymus verrucosa*), růže galská (*Rosa gallica*). Dále se v keřovém patře uplatňuje svída krvavá (*Cornus sanguinea*), řešetlák počistivý (*Rhamnus catharticus*), hlohy (*Crataegus laevigata*, *C. monogyna*).

V druhově velmi bohaté synusii podrostu se vyskytují teplomilné mezotrofní druhy s význačným podílem druhů s kalcifilní tendencí. Pravidelně, často až dominantně zde rostou válečka prapořitá (*Brachypodium pinnatum*), válečka lesní (*Brachypodium sylvaticum*), ostřice horská (*Carex montana*), ostřice nízká (*Carex humilis*), ostřice Micheliho (*Carex michelii*), lipnice hajní (*Poa nemoralis*), lipnice úzkolistá (*Poa angustifolia*), strdivka zbarvená (*Melica picta*). Z nápadných kalcifilních bylin zde charakteristicky rostou medovník meduňkolistý (*Melittis melissophyllum*), kamejka modronachová (*Buglossoides purpureocaerulea*), třemdava bílá (*Dictamnus albus*), pryšec mnohobarvý (*Euphorbia polychroma*), hvězdnice chlumní (*Aster amellus*), plamének přímý (*Clematis recta*), kosatec různobarvý (*Iris variegata*), kosatec trávolistý (*Iris graminea*), černohlávek velkokvětý (*Prunella grandiflora*), violka divotvárná (*Viola mirabilis*), violka srstnatá (*Viola hirta*), plicník měkký (*Pulmonaria mollis*), prvosenka jarní (*Primula veris*), prorostlík srpovitý (*Bupleurum falcatum*), kopretina chocholičnatá (*Pyrethrum corymbosum*) aj. Přidružují se typické hájové mezotrofy např. hrachor černý (*Lathyrus niger*), zvonek broskvolistý (*Campanula persicifolia*), konvalinka vonná (*Convallaria majalis*), kokořík vonný (*Polygonatum odoratum*), rozrazil rezekvítek (*Veronica chamaedrys*), plicník lékařský (*Pulmonaria officinalis*), ptačinec velkokvětý (*Stellaria holostea*).

Aktuální stav biocenóz:

Většina segmentů této skupiny je využívána zemědělsky jako pole, částečně jako sady teplomilných dřevin (broskvoně, meruňky, mandloně) a vinice. Tam, kde tisícileté kontinuální zemědělské využívání zabránilo v postglaciálním období vývoji lesních biocenóz, zachovaly se černozemě. Na svazích členitých pahorkatin jsou místy zbytky druhově velmi bohatých postagrárních lad, které se svým druhovým složením blíží východoevropským stepím.

V intenzívně využívané zemědělské krajině se trvalá vegetace zachovala jen fragmentárně, často zde samovolně vznikají dřevinná společenstva s dominancí allochtonních dřevin akátu a kustovnice cizí a také některých zplanělých ovocných druhů. Svahy členitých pahorkatin s překryvy spraší byly v 70. a 80. letech velkoplošně terasovány, na svazích teras došlo k rozvoji ruderalních druhů.

Lesy se zachovaly jen výjimečně, obvykle na členitém reliéfu. Kromě přírodě blízkých dubových pařezin jsou časté akátiny. Na zorněných plošinách byla pole v 50. letech rozčleněna liniemi větrolamů s převahou nepůvodních dřevin.

Význam a ohrožení:

Zemědělsky vysoce produktivní lokality, lesnicky produkčně mírně podprůměrné. Všechny zbytky přírodě blízkých lesních společenstev i postagrárních stepních lad jsou neobyčejně významné jako refugia celé řady vzácných a ohrožených teplomilných druhů rostlin a živočichů, patří ke společenstvům s nejvyšší biodiverzitou.

Pole jsou významně ohrožena větrnou erozí, na svazích dochází k častým projevům vodní eroze, místy vznikly hluboké strže. Přírodě blízké lokality lad jsou často narušovány ruderalizací a rozvojem invazních neofytů - akát, kustovnice cizí, lékořice lékařská aj. K degradaci bylinného patra lesů dochází v oborách s intenzivním chovem zvěře.

Cílový stav biocenóz ve skladebných prvcích ÚSES:

Cílovým společenstvem biocenter jsou doubravy dubu zimního s druhově bohatým keřovým patrem a s hojnější příměsí habru, lípy srdčité, jeřábu břeku, babyky, může se vyskytovat i dub pýřitý a dub cer. Při zakládání nových biocenter a biokoridorů je nutno používat semenný materiál populací dubů místní provenience, neboť je velmi pravděpodobný výskyt nově determinovaných jihoevropských taxonů. Z keřů lze vysazovat všechny druhy, uvedené v popisu přírodního stavu biocenóz, nikdy by neměly chybět ptačí zob obecný, dřín obecný, svída krvavá a řešetlák počistivý.

Carpini-querceta - habrové doubravy

2 AB 3x

Přírodní stav biocenóz:

V dřevinném patře je zastoupen dub zimní (*Quercus petraea* agg.) a habr (*Carpinus betulus*). Keřové patro není vyvinuto.

V synusii podrostu převažují acidofilní oligo-mezotrofy, dominantní nejčastěji bývá bika hajní (*Luzula luzuloides*). Z dalších druhů trávovitého charakteru se vyskytují zejména třtina rákosovitá (*Calamagrostis arundinacea*), kostřava ovčí (*Festuca ovina*), ostřice prstnatá (*Carex digitata*), lipnice hajní (*Poa nemoralis*) a metlička křivolaká (*Deschampsia flexuosa*). Z bylin s acidofilní tendencí se jen s menší pokryvností vyskytují borůvka (*Vaccinium myrtillus*), černýš luční (*Melampyrum pratense*), jestřábníky (*Hieracium murorum*, *H. sabaudum*), kručinky (*Genista germanica*, *G. tinctoria*) aj., z mechorostů je charakteristický hojný výskyt ploníku ztenčeného (*Polytrichum formosum*). Obvykle zde roste alespoň některý z hájových druhů - např. zvonek broskvistý (*Campanula persicifolia*), konvalinka vonná (*Convallaria majalis*), silenka nicí (*Silene nutans*), sasanka hajní (*Anemone nemorosa*), rozrazil lékařský (*Veronica officinalis*) aj.

Aktuální stav biocenóz:

Segmenty na plošinách a mírných svazích byly přeměněny na zemědělskou půdu, většinou na pole. Lesní porosty jsou dlouhodobě obhospodařovány jako pařeziny, což přispělo k podstatnému ústupu buku a zvýšení podílu habru, často se také vyskytuje bříza bělokora. Mnohé dubohabrové pařeziny byly přeměněny na borové porosty, místy je zcela nevhodně vysazován smrk. Především v okolí vesnic docházelo po staletí k pastvě dobytka a hrabání steliva, které vyvolalo degradaci půd ochuzením o živiny. Tím došlo na mnohých lokalitách k posunu společenstev od mezotrofních k oligotrofnějším. Podobně se projevuje i vliv kyselého opadu v borových porostech. Místy se vyskytují i akátové porosty se zcela změněnou synusí podrostu.

Význam a ohrožení:

Podmínky lesní i zemědělské produkce jsou mírně podprůměrné. Významné ohrožení biodiverzity zde působí především přeměna listnatých porostů na jehličnaté. Místy v lesích dochází k masovému šíření invazního neofytu netýkavky malokvěté.

Cílový stav biocenóz ve skladebných prvcích ÚSES:

Cílovými společenstvy biocenter by měly být doubravy s habrem. Borovice lesní může tvořit pouze jednotlivou příměs obdobně jako bříza bělokorá. Keřový lem lesních biokoridorů v polní krajině může tvořit trnka obecná, hlohy, vrba jíva, růže šípková, řešetlák počistivý a líska obecná.

***Carpini-querceta typica* - typické habrové doubravy**

2 B 3x

Přírodní stav biocenóz:

Hlavní dřevinou přirozených biocenóz je dub zimní (*Quercus petraea* agg.), významnou stálou příměs tvoří habr (*Carpinus betulus*). Nepravidelně mohou být přimíšeny lípa srdčitá (*Tilia cordata*) a jeřáb břek (*Sorbus torminalis*). Naopak chybí buk. Keřové patro není souvisle vytvořeno, pouze ojediněle se vyskytují svída krvavá (*Swida sanguinea*), hloh jednobližný (*Crataegus monogyna*), ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), zimolez pýřitý (*Lonicera xylosteum*), líska obecná (*Corylus avellana*), brslen bradavičnatý (*Euonymus verrucosa*). V korunách dubů bývá častý ochmet evropský (*Loranthus europaeus*).

Ráz synusii podrostu udávají druhy trávovitého charakteru. Nejčastěji bývá dominantní lipnice hajní (*Poa nemoralis*), v Karpatech a v předhoří Českomoravské a Brněnské vrchoviny též ostřice chlupatá (*Carex pilosa*). Z dalších trávovitých druhů se často vyskytují lipnice úzkolistá (*Poa angustifolia*), srha mnohomanželná (*Dactylis polygama*), strdivka nicí (*Melica nutans*), strdivka jednokvětá (*M. uniflora*), kostřava různolistá (*Festuca heterophylla*), ostřice horská (*Carex montana*). Druhově pestře jsou zastoupeny mezofilní hájové byliny - zvonek broskvolistý (*Campanula persicifolia*), marulka klinopád (*Clinopodium vulgare*), silenka nicí (*Silene nutans*), hrachor černý (*Lathyrus niger*), ptačinec velkokvětý (*Stellaria holostea*), konvalinka vonná (*Convallaria majalis*), jahodník truskavec (*Fragaria moschata*), kozinec sladkolistý (*Astragalus glycyphyllos*) jestřábník zední (*Hieracium murorum*) aj., ze vzácnějších druhů vemeník dvoulistý (*Platanthera bifolia*), okrotice dlouholistá (*Cephalanthera longifolia*), medovník meduňkolistý (*Melittis melissophyllum*), kopretina chocholičnatá (*Pyrethrum corymbosum*) aj.

Od typických doubrav (1 B 3) se tato skupina liší výskytem některých mezofytů, které nesestupují do 1. dubového stupně - např. mařinka vonná (*Galium odoratum*), ostřice prstnatá (*Carex digitata*), ostřice chlupatá (*C. pilosa*), bika hajní (*Luzula luzuloides*), hrachor jarní (*Lathyrus vernus*), svízel lesní (*Galium sylvaticum*), violka lesní (*Viola sylvatica*), kyčelnice cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*).

Aktuální stav biocenóz:

V přírodě blízkých segmentech převažují dubohabrové porosty výmladkového původu, někdy i habřiny. Velmi často jsou původní listnáče nahrazeny borovými porosty. Někdy dokonce bývá zcela nevhodně vysazován i smrk, který v klimaticky sušších periodách předčasně odumírá. Dosti často se vyskytují akátové porosty.

Takřka všechny segmenty typických habrových doubrav na plochem reliéfu a mírných svazích byly již od neolitu silně ovlivňovány zemědělstvím a v současné době jsou zde rozlehlé bloky polí. Travinná společenstva se vyskytují jen výjimečně, jedná se především o postagrární lada a polokulturní louky zpravidla svazu *Arrhetherion*. Druhově bohatá bývají

křovinná společenstva lesních lemů a agrárních teras v polích, patřící do svazu *Prunion spinosae*. Především v okolí venkovských sídel jsou časté ovocné sady, v nichž z teplomilných dřevin bývá častý ořešák vlašský, kdežto meruňky a broskvoně se zde pěstují jen ojediněle.

Význam a ohrožení:

Přírodní podmínky umožňují nadprůměrnou zemědělskou produkci. Přírodě blízké lesní porosty jsou průměrně a hůře produktivní, vyšší produkci se vyznačují hospodářské borové porosty. Přírodě blízká společenstva jsou druhově bohatá díky výskytu široké škály hájových druhů. Pro ochranu genofondu mají velký význam zejména ekotonová společenstva lesních okrajů, kde jsou často soustředěny četné subxerothermofilní druhy.

Biodiverzitu ohrožuje především holosečné hospodaření v lesích s následnou umělou výsadbou borových kultur. Staré nesmíšené porosty dubu jsou často oslabovány masovým výskytem ochmetu evropského. V synusii podrostu se místy stal dominantou expanzivní neofyt netýkavka malokvětá, takže vzniká nebezpečí ústupu původních hájových druhů.

Cílový stav biocenóz ve skladebných prvcích ÚSES:

Cílovými společenstvy biocenter jsou dubové porosty s příměsí habru. V nově zakládaných biocentrech je třeba používat sazenice ze semen místních populací, aby byla zachována specifická lokální genetická variabilita dubu zimního a nově vyčleňovaných příbuzných druhů. V lokálních biocentrech je možno zachovat i výmladkový způsob hospodaření, neboť v prosvětlených pařezinách je zpravidla vyšší druhová diverzita xerothermofilních druhů rostlin i živočichů. Hlavními dřevinami nově zakládaných biokoridorů by měly být dub zimní a habr s příměsí lípy srdčité, javoru babyky, jeřábu břeku s keři přirozené dřevinné skladby na okrajích (svída krvavá, hlohy, líska obecná aj.).

Carpini-querceta aceris - javorové habrové doubravy

2 BC 3x

Přírodní stav biocenóz:

Stromové patro je druhově pestré, obvykle dominuje dub zimní (*Quercus petraea* agg.), v různém vzájemném poměru se dále vyskytují dub letní (*Quercus robur*), lípa srdčitá (*Tilia cordata*), habr (*Carpinus betulus*), javory (*Acer campestre*, *A. platanoides*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*) a jilm habrolistý (*Ulmus minor*). Keřové patro nebývá souvislé, ale je rovněž druhově bohaté. Vyskytují se zde zimolez pýřitý (*Lonicera xylosteum*), líska obecná (*Corylus avellana*), hlohy (*Crataegus* sp.), brsleny (*Euonymus europaea*, na Moravě též *E. verrucosa*), svída krvavá (*Swida sanguinea*), bez černý (*Sambucus nigra*) aj.

Též synusie podrostu je druhově velmi bohatá, charakteristicky se v ní mísí hájové mezotrofní a heminitrofilní druhy. K dominantám často patří strdivka jednokvětá (*Melica uniflora*), z trávovitých druhů se dále nejčastěji vyskytují lipnice hajní (*Poa nemoralis*), srha mnohomanželná (*Dactylis polygama*), válečka lesní (*Brachypodium sylvaticum*), ostřice prstnatá (*Carex digitata*) a pšeníčko rozkladité (*Milium effusum*), v Karpatech a východním okraji Hercynika též ostřice chlupatá (*Carex pilosa*). Z bylin tvoří základní druhovou kombinaci mařinka vonná (*Galium odoratum*), ptačinec velkokvětý (*Stellaria holostea*), pitulník žlutý (*Galeobdolon luteum*), kopytník evropský (*Asarum europaeum*), plicník lékařský (*Pulmonaria officinalis*) a bažanka vytrvalá (*Mercurialis perennis*). Dále se častěji vyskytují jaterník podléška (*Hepatica nobilis*), kakost smrdutý (*Geranium robertianum*), vraní oko čtyřlísté (*Paris quadrifolia*), zvonek kopřivolistý (*Campanula trachelium*), česnáček lékařský (*Alliaria petiolata*) aj. V jarním aspektu se vyskytují dymnivky (*Corydalis pumila*, *C. intermedia*, *C. cava*), zapalice žluťuchovitá (*Isopyrum thalictroides*), v karpatské

části Moravy též hvězdnatec čemeřicový (*Haquetia epipactis*). Právě v této skupině jsou na jihozápadní Moravě nejbohatší populace bramboříku nachového (*Cyclamen purpurascens*).

Aktuální stav biocenóz:

V lesních porostech se poměrně často zachovaly segmenty s pestřejší skladbou listnatých dřevin i s druhově bohatým podrostem. Poměrně časté jsou pařeziny. Dost často se vyskytují i borové porosty s výplní listnatých dřevin, místy byl vysazován i smrk.

Mírnější svahy jsou často přeměněny na pole, svažitéjší pozemky jsou využívány jako louky a pastviny a velmi často jako zatravněné vysokokmenné sady, především jabloňové. Travinná společenstva náleží do svazu *Arrhenatherion*. Charakteristické jsou druhově bohaté keřové lesní pláště a liniová společenstva na agrárních terasách, patřících do svazu *Prunion spinosae*.

Význam a ohrožení:

Podmínky pro zemědělskou i lesní produkci jsou průměrné, segmenty na prudších svazích mají význam půdoochranný. Především v oblastech s převahou druhově chudých biocenóz oligotrofní řady A a oligotrofně mezotrofní meziřady AB vynikají segmenty této skupiny druhovou bohatostí dřevinného patra i podrostu. Alespoň některé z původních druhů dřevinného patra i podrostu obvykle přežívají i v silně změněných lesních porostech s převahou jehličnanů.

Nejvýznamnější ohrožení druhového bohatství dřevinného patra i podrostu představuje holosečné hospodaření s následnou výsadbou jehličnanů. Vážné ohrožení představuje i invazní neofyt netýkavka malokvětá, která se i v porostech s přírodě blízkou dřevinnou skladbou stává dominantou a vytlačuje původní druhy podrostu.

Cílový stav biocenóz ve skladebných prvcích ÚSES:

Přírodě blízké segmenty této skupiny by měly být přednostně začleňovány do kostry ekologické stability. Části biocenter, náležející do javorových habrových doubrav by měly mít pestrou dřevinnou skladbu. Kromě dubu a habru by zde vždy měla být příměs alespoň některých náročných listnáčů přirozené dřevinné skladby.

***Carpini-querceta tiliae* - lipové bukové doubravy**

2 BD 3x

Přírodní stav biocenóz:

Dřevinné patro je druhově bohaté. K dominantním stromům patří duby, především dub zimní (*Quercus petraea* agg.), může se vyskytovat i dub letní (*Quercus robur*) a vzácněji i dub pýřitý (*Quercus pubescens*). Dále se vyskytují lípy (*Tilia cordata* i *T. platyphyllos*), habr obecný (*Carpinus betulus*), javor babyka (*Acer campestre*), jeřáb břek (*Sorbus torminalis*). V keřovém patře se obvykle vyskytuje alespoň některý druh s kalcifilní tendencí - dřín obecný (*Cornus mas*), kalina tušalaj (*Viburnum lantana*), na Moravě i klokoč zpeřený (*Staphylea pinnata*). Hojný bývá ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), přidružují se brslen bradavičnatý (*Euonymus verrucosa*), svída krvavá (*Swida sanguinea*), řeštlák počistivý (*Rhamnus catharticus*), hloh jednobližný (*Crataegus monogyna*), líska obecná (*Corylus avellana*), trnka obecná (*Prunus spinosa*), zimolez pýřitý (*Lonicera xylosteum*) aj.

V druhově obvykle bohaté synusii podrostu je charakteristický společný výskyt mezotrofních a kalcifilních druhů, vždy se vyskytují alespoň některé teplomilné druhy. Zpravidla dominují druhy trávovitého vzhledu - lipnice hajní (*Poa nemoralis*), strdivky (*Melica uniflora*, *M. nutans*), srha mnohomanželná (*Dactylis polygama*), válečka lesní (*Brachypodium sylvaticum*), kostřava různolistá (*Festuca heterophylla*), ostřice chlupatá (*Carex pilosa*), z druhů s kalcifilní tendencí ostřice horská (*Carex montana*) a válečka prapořitá (*Brachypodium pinnatum*). Z lesních mezofytů se nejčastěji vyskytují mařinka vonná (*Galium odoratum*), ptačinec velkokvětý (*Stellaria holostea*), svízel lesní (*Galium sylvaticum*), svízel Schultesův

(*Galium schultesii*), hrachor jarní (*Lathyrus vernus*), jaterník podléška (*Hepatica nobilis*), černýš hajní (*Melampyrum nemorosum*), kostival hlíznatý (*Symphytum tuberosum*), žindava evropská (*Sanicula europaea*) aj. Z bylin s kalcifilní tendencí se zde často vyskytují medovník meduňkolistý (*Melittis melissophyllum*), prvosenka jarní (*Primula veris*), kopretina chocholičnatá (*Pyrethrum corymbosum*), pryšec mnohobarvý (*Euphorbia polychroma*), prorostlík srpovitý (*Bupleurum falcatum*), violka srstnatá (*Viola hirta*). Poměrně často právě v lipových bukových doubravách rostou hojněji vzácné dekorativní byliny, jako lilie zlatohlávek (*Lilium martagon*), střeвиčník pantoflíček (*Cypripedium calceolus*), okrotice bílá (*Cephalanthera damasonium*), vemeník dvoulistý (*Platanthera bifolia*).

Aktuální stav biocenóz:

Na plochem reliéfu naprosto převažuje orná půda, místy se vyskytují vinice, chmelnice a ovocné sady s teplomilnými druhy (meruňky, broskvoně). Na svažitém reliéfu v agrární krajině, obvykle na místech bývalých maloplošných vinic a sadů, vznikají druhově bohatá postagrární lada s řadou vzácných termofytů, řazená do svazu *Cirsio-Brachypodion*. Roste zde celá řada druhů čeledi *Orchidaceae* (*Orchis militaris*, *O. purpurea*, *O. ustulata*), růže galská (*Rosa gallica*), černohlávek velkokvětý (*Prunella grandiflora*), vítod velký (*Polygala major*) aj.

Lesy zaujímají podstatně menší část segmentů této skupiny. Převažují dubové porosty s habrem a lípou výmladkového původu a borové porosty. Poměrně časté jsou i akátiny.

Význam a ohrožení:

Ekologické podmínky umožňují nadprůměrnou zemědělskou produkci, produktivnost lesních porostů je jen průměrná. Přírodě blízké lesní a travinnobylinné biocenózy mají velmi vysoký význam pro ochranu genofondu především termofilních druhů.

Starší dubové porosty jsou často masově napadeny ochmetem, v klimaticky sušších periodách dochází k jejich prosýchání. Nejvýznamnější ohrožení představuje přímý převod výmladkových porostů holosečným způsobem s umělou obnovou borovicí. Druhová diverzita travinnobylinných lad je potlačována poměrně rychlým zarůstáním křovinami, především hlohy.

Cílový stav biocenóz ve skladebných prvcích ÚSES:

Hlavní dřevinou lesních biocenter je dub. Největším problémem při zakládání dubových porostů v biocentrech je správný výběr druhového spektra dubů, neboť v této skupině lze předpokládat přirozený výskyt prakticky všech našich druhů. Vždy by měly být přimíšeny lípy a habr. Široké druhové spektrum přirozeně se vyskytujících dřevin umožňuje regionálně diferencovaný výběr druhů pro nově zakládaná biocentra i biokoridory. Na okrajích biokoridorů je vhodné využít charakteristických keřů lesních okrajů, např. višně křovitou, kalinu tušalaj, dřín obecný, ptačí zob obecný.

***Fraxini-alneta inferiora* - jasanové olšiny nižšího stupně**

2 BC-C5a

Přírodní stav biocenóz

Stromové patro tvoří olše lepkavá (*Alnus glutinosa*) a jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), přimíšeny jsou vrby (*Salix fragilis*, *S. alba* a jejich kříženci), vzácněji i topoly (*Populus nigra*, *P. tremula*). V podúrovni často roste střeмcha hroznovitá (*Padus avium*). V keřovém patře zde rostou vrby (*Salix caprea*, na březích *S. purpurea*, *S. triandra*, *S. viminalis*), hojně se vyskytuje bez černý (*Sambucus nigra*), brslen evropský (*Euonymus europaea*), dále krušina olšová (*Frangula alnus*) a kalina obecná (*Viburnum opulus*). Typický je hojný výskyt liány chmele otáčivého (*Humulus lupulus*). V obvykle druhově bohaté synusii podrostu se mísí druhy mokřadní a vlhkomilné s druhy mezofilními, k dominantám patří druhy s nitrofilní tendencí. Nápadný je časný jarní aspekt s orsejem jarním (*Ficaria bulbifera*), sasankami (*Anemone nemorosa*, *A. ranunculoides*), mokřýšem střídavolistým (*Chrysosplenium alternifolium*),

blatouchem bahenním (*Caltha palustris*), křivatcem žlutým (*Gagea lutea*), plicníkem lékařským (*Pulmonaria officinalis*), prvosenkou vyšší (*Primula elatior*) aj. V letním aspektu patří k dominantám bršlice kozí noha (*Aegopodium podagraria*), tužebník jilmový (*Filipendula ulmaria*), skřípina lesní (*Scirpus sylvaticus*), metlice trsnatá (*Deschampsia caespitosa*), kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), dále se často vyskytují ptačince (*Stellaria nemorum*, *S. holostea*), křehkýš vodní (*Myosoton aquaticum*), potočník vzpřímený (*Berula erecta*), devěsil lékařský (*Petasites hybridus*), ostřice lesní (*Carex sylvatica*), kostřava obrovská (*Festuca gigantea*), válečka lesní (*Brachypodium sylvaticum*), kuklík městský (*Geum urbanum*), netýkavka nedůtklivá (*Impatiens noli-tangere*), hluchavka skvrnitá (*Lamium maculatum*), pcháč zelinný (*Cirsium oleraceum*) a mnohé jiné. Pro jasanové olšiny n. st. je charakteristická velká pestrost typů fytoocenóz, odrážející jednak rozmanitost hydrických a trofických vlastností půdy, jednak specifické vegetační poměry jednotlivých povodí, včetně regionálních zvláštností. Charakteristická je často také maloplošná mozaikovitost druhového složení synusie podrostu.

Typickými druhy pramenišť jsou ostřice oddálená (*Carex remota*), řeřišnice hořká (*Cardamine amara*), mokřýš střídavolistý (*Chrysosplenium alternifolium*), z mechorostů zejména měřík vlnitý (*Plagiomnium undulatum*).

Aktuální stav biocenóz

Říční a potoční nivy této skupiny byly většinou v průběhu středověké kolonizace případně již i dříve odlesněny a využívány jako louky. Vznikla zde škála travinnobylinných společenstev, náležejících do svazů *Alopecurion pratensis* a *Calthion*. Fragmenty lesních společenstev zůstaly většinou zachovány jen jako úzké lemy břehových porostů, v nichž v různém vzájemném poměru rostla většina dřevin přirozené skladby. Ke změnám vodního režimu začalo docházet již ve středověku při budování mlýnských náhonů. V současné době jsou toky většinou napřímeny a zahloubeny a širší části niv často i zorněny, místy dokonce využívány jako stavební pozemky. Břehové porosty upravených toků mají často přírodě vzdálený charakter (výsadby euroamerických topolů) a jejich podrost bývá velmi silně ruderalizován. Naopak některé luční enklávy byly v posledních desetiletích ponechány ladem, stala se z nich mokřadní lada s dominancí tužebníku jilmového, skřípiny lesní a metlice trsnaté a postupně zarůstají náletem olše lepkavé.

Význam a ohrožení

Luční i lesní společenstva se vyznačují mírně nadprůměrnou produkcí, rozhodující je ovšem význam vodohospodářský. Břehové porosty přispívají ke stabilizaci koryta, společně s nivními loukami zabraňují nadměrné eutrofizaci vody, zásadní je i retenční působení potočních niv v době velkých povodní. Přírodě blízké segmenty dřevinných i lučních společenstev jsou výjimečně významnými refugii vodní, mokřadní a vlhkomilné bioty a umožňují výskyt sestupujících submontánních druhů v nižších polohách.

Význam jasanových olšin je výrazně ohrožen technickými úpravami koryt toků jejich napřímením a zahloubením a následně sníženou hladinou podzemní vody. Živočišnou složku nepříznivě ovlivňuje znečištění toků. Druhová diverzita břehových společenstev je někdy výrazně narušována nevhodnými zásahy v břehových porostech (výsadba topolových kultivarů, vytváření nesmíšených jasanových břehových porostů, jednorázové smýcení, likvidace keřového patra). Diverzita je ochuzována v důsledku šíření ruderálních druhů, velmi často i invazních neofytů.

Cílový stav biocenóz ve skladebných prvcích ÚSES:

Všechny přirozené segmenty prameništích společenstev je třeba zařadit do kostry ekologické stability a ponechat bez zásahu přirozenému vývoji. Potoční jasanové olšiny tvoří přirozenou soustavu biokoridorů vodní, mokřadní a mezofilní bioty. Hlavními kosterními dřevinami biocenter i biokoridorů jsou olše lepkavá a jasan ztepilý, v biokoridorech je vhodná vyšší účast stromových i keřových vrb (vrba bílá, v. křehká, v. trojmužná, v. košíkářská, v.

nachová), vhodná je příměs střemchy hroznovité a alespoň některých keřů z přirozené dřevinné skladby. V biocentrech i biokoridorech je přípustné výmladkové hospodaření. Nikdy by nemělo docházet k úplnému smýcení porostů, nejvhodnější je jednotlivý výběr s ponecháním určitého počtu doupných stromů. Funkci biokoridorů a biocenter plní i nivní louky s převahou přirozeně rostoucích druhů, vyžadující pravidelné kosení.

Carpini-acereta superiora - habrové javořiny vyššího stupně

2 C 3

Přírodní stav biocenóz:

Synusie dřevin může být druhově velmi pestrá. V různém vzájemném poměru zde rostou babyka (*Acer campestre*), javor mléč (*A. platanoides*), habr (*Carpinus betulus*), lípy (*Tilia cordata*, *T. platyphyllos*), duby (*Quercus petraea* agg., *Q. robur*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), jilm habrolistý (*Ulmus minor*), jednotlivě i jeřáby břek a muk (*Sorbus torminalis*, *S. aria*). Z keřů se nejčastěji vyskytují bez černý (*Sambucus nigra*), svída krvavá (*Cornus sanguinea*), brslen evropský (*Euonymus europaea*), srstka angrešt (*Grossularia uva-crispa*), zimolez pýřitý (*Lonicera xylosteum*) aj.

V synusii podrostu dominují nitrofilní a heminitrofilní druhy - hluchavka skvrnitá (*Lamium maculatum*), kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), krabilice mámivá (*Chaerophyllum temulum*), zvonek kopřivolistý (*Campanula trachelium*), kuklík městský (*Geum urbanum*), bršlice koží noha (*Aegopodium podagraria*), česnáček lékařský (*Alliaria petiolata*), vlašovičnik větší (*Chelidonium majus*), kakost smrdutý (*Geranium robertianum*), rozrazil břečťanovitý (*Veronica hederifolia*) aj. Nápadný jarní aspekt tvoří dymnivky (*Corydalis intermedia*, *C. cava*), místy i česnek medvědí (*Allium ursinum*).

Aktuální stav biocenóz:

Vzhledem k zemědělsky nevyužitelnému reliéfu zde zůstaly většinou zachovány lesní porosty. Poměrně časté jsou zbytky porostů s přírodě blízkou dřevinnou skladbou, velmi často výmladkového původu. Některé segmenty ovládly akátové porosty. V řešeném území jde především o strže ve východní části.

Význam a ohrožení:

Lesní porosty mají velký význam půdoochranný, velmi často se jedná o lesy ochranné na extrémním stanovišti. V převážně zemědělsky využívané krajině nižších pahorkatin a vrchovin patří segmenty této skupiny k druhově nejbohatším refugiím původní bioty 2. bukodubového vegetačního stupně.

Druhová diverzita je ohrožena často spontánním šířením akátu a dominancí netýkavky malokvěté v podrostu. Řada lokalit zanikla výstavbou údolních vodních nádrží.

Cílový stav biocenóz ve skladebných prvcích ÚSES:

Všechny přírodě blízké segmenty habrových javořin patří do kostry ekologické stability. Cílovým stavem v biocentrech jsou smíšené suťové lesy s variabilním zastoupením listnatých dřevin přirozené skladby.

2.2.8. Fauna

Převážně zkulturněná krajina východního předhůří Českomoravské vrchoviny hostí ochuzenou faunu, silně ovlivněnou sousedstvím severopanonské podprovincie na východě (jezek východní, myšice malooká, lejsěk bělokrký, bramborníček černohlavý ap.). Tento vliv se projevuje zejména průnikem mediteránního a pontomediteránního prvku směrem do nitra Českomoravské vrchoviny údolními západomoravských řek Dyje a Jihlavy. Fauna měkkýšů Podyjí se podobá fauně údolí střední Vltavy. Hlavní řeky náleží do parmového pásma, pod

přehradami se však vytvořilo druhotné pásmo pstruhové. Potoky náleží do pstruhového pásma.

2.3. Popis a analýza aktuálního stavu krajiny

Krajina katastru Němčiček nad Jevišovkou se vyznačuje dominantně dlouhými svahy, do kterých je zařezáno úzké údolí Mikulovického potoka. Ve východní polovině katastru jsou tyto svahy s dominantní ornou půdou rozbrázděné celou řadou převážně erozních strží.

Úrodné půdy jsou umístěny ve dvou základních plochách, které odděluje jako klín prostor se zcela odlišnými podmínkami. Jeho západní hranici tvoří svahy nad Mikulovickým potokem, zatímco na východě není hranice tak zřetelná a jde od tratí Horní a Dolní jezírka směrem k JZ, kde končí opět na svazích nad Mikulovickým potokem. Tento prostor je typický odlišným land use, kdy se zde nacházejí zbytky historických třešňových sadů, sušší a chudší TTP a výraznější plochy lesa (menší segmenty jsou akátové, ve větším segmentu a na svazích nad levým břehem Mikulovického potoka je druhová skladba pestřejší a zahrnuje nejen dominantní akátiny, ale místy i jak stanovištně původní doubravy, tak i zbytky starších výsadeb borovic).

Za zmínku stojí, že zemědělsky hospodařící subjekt ve východní části katastru využívá pásového střídání plodin, aby snížil riziko vodní, případně i větrné eroze. Tento přístup by byl velice potřebný v západní části katastru, kde se objevují velké bloky s erozně ohroženými půdami.

Ve vztahu k ekologické stabilitě krajiny mají zásadní kladný význam především trvalé vegetační formace. Dělíme je na:

1. lesní porosty,
2. trvalé travní porosty (louky, pastviny, stepi, lada),
3. břehové a doprovodné porosty vodních toků a ploch,
4. doprovodnou vegetaci komunikací,
5. rozptýlenou trvalou vegetaci,
6. zahrady a sady,
7. veřejnou a vyhrazenou zeleň.

Lesní porosty

Lesní porosty se objevují na svazích nad Mikulovickým potokem, kdy zvláště v severní polovině se kromě akátu objevují i další listnáče a přežívají zbytky borovic. Výraznější lesní celek se nachází v centrální části katastru a je tvořen mozaikou listnáčů i jehličnanů, kdy dominantní roli hrají dub a borovice, místy i habr, lípa nebo javory. Další porosty v blocích orné půdy jsou v drtivé většině tvořeny akátem. Na východě do území zasahuje okraj rozsáhlého lesního komplexu s mozaikou porostů různého složení i věku. Přímo v řešeném území jsou porosty tvořeny směsí různých listnáčů (dominantní akát a dub) s bohatým keřovým patrem.

Lesy České republiky zde hospodaří pouze v rámci rozsáhlého komplexu na východě, ostatní lesy patří fyzickým osobám nebo obci, zlomek porostů obhospodařují právnické osoby.

Trvalé travní porosty

Travní porosty mají často ráz semixerotermních travinobylinných společenstev na výslunných polohách s vysýchavými mělkými půdami. Většinou se jedná o opuštěné pastviny a sady na

klínu méně úrodných půd (viz výše). V nivě Mikulovického potoka se TTP objevují pouze ve fragmentech.

Břehové a doprovodné porosty vodních toků a ploch

Jedná se především o porosty okolo Mikulovického potoka mimo lesní porosty, kdy se ale projevuje často sukcese směrem k jasanovo-olšovému luhu. V obci je tok výrazně regulován. Podél zaříznutých občasných vodotečí ve východní polovině území dominuje akát.

Doprovodná vegetace komunikací

Celé území je velice chudé na silnice. V podstatě se jedná o komunikaci č. 399, která tvoří západní a jihozápadní hranici. Z ní odbočuje do obce příjezdová cesta, zajišťující oficiální spojení s okolím. Podél silnice 399 se nepravidelně objevuje doprovodná vegetace v podobě spíše mladších švestek na JZ, směrem k severu je na katastru Němčiček podél cesty provedena nedávná výsadba 6 ks klenu.

Rozsáhlý blok orné půdy mezi silnicí 399 a zástavbou je zhruba v jižní třetině rozdělen panelovou účelovou komunikací, podél jejíhož jižního okraje byly provedeny v roce 2023 výsadby ořešáků.

Další cestní síť je v řešeném území tvořena výlučně účelovými komunikacemi především polními. Některé nejsou zpevněny vůbec, u dalších se střídají různé zpevněné povrchy (v minulosti zde byla pravděpodobně síť asfaltových cest, která je ale dnes v dezolátním stavu a často jsou patrné jen zbytky původního asfaltu). Podél těchto cest se místy vyskytují neproniknutelné linie dřevin sukcesního původu s dominancí keřů (trnka, mirabelka, hloh, šípek) nebo se naopak žádná doprovodná vegetace nevyskytuje a vlastní cesta je oddělena od pole úzkým pruhem nekvalitního TTP, případně přímo navazuje na ornou půdu.

Rozptýlená trvalá vegetace

Částečně se jedná o některé plochy popsané v předchozích odstavcích. Hlavní roli v k. ú. Němčičky nad Jevišovkou ale hrají plochy bývalých sadů a pastvin, staré meze a zarostlé erozní strže. Zde všude dominují různá sukcesní stádia, druhově se ve stromovém patře jednoznačně prosazuje akát, v keřovém patře trnka, mirabelka, hloh, šípek.

Zahrady, sady

Zahrady jsou soustředěny v menších plochách v rámci zástavby. Ve střední části území směrem k severu se stále vyskytují plochy původních rozsáhlých sadů. Jedná se o poměrně pestrou mozaiku různé zachovalosti těchto sadů od několika málo stále velmi udržovaných ploch až po opuštěné a sukcesi zcela podléhající pozemky. U opuštěných sadů se projevují i klimatické a stanovištní charakteristiky, takže ve vrcholových partiích u vysílače v trati Hájký je blok původního sadu, dnes již spíše jen s torzy stromů a dominantním xerothermním TTP, zatímco na SZ svahu tohoto kopečku se prosazují v rámci sukcese různé dřeviny.

Většinu výše popsaných ploch můžeme řadit ke kostře ekologické stability, byť v k. ú. Němčičky nad Jevišovkou nelze většinu segmentů hodnotit vysokým stupněm. Převážně se bude jednat o stupeň 2 a 3 - málo až středně stabilní, jen některé lesní porosty budou patřit do stupně 4 - velmi stabilní.

Základní kostru ekologické stability tvoří Mikulovický potok, soustava bývalých sadů v kombinaci s menšími lesními porosty, na východě pak soustava erozních strží a ze sousedství zasahující větší komplex lesa.

3. NÁVAZNOST NA NADREGIONÁLNÍ A REGIONÁLNÍ ÚSES, KONCEPCE NÁVRHU MÚSES.

3.1. Nadregionální územní systém ekologické stability

Pro řešené území je v současné době platná územně plánovací dokumentace vydaná krajem - Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje (dále jen „ZÚR JMK“). Tato dokumentace vymezila v řešeném území samostatné plochy pro územní systém ekologické stability na nadregionální úrovni. Konkrétně se jedná o koridor pro nadregionální biokoridor K 139T, který reprezentuje teplomilnou doubravní osu a propojuje NRBC 28 Údolí Dyje s koridorem K 139MH (mezofilní hájová osa).

Biokoridor K 139T byl vymezen v rámci k. ú. Němčičky nad Jevišovkou dosud pouze v Územně-technickém podkladu z roku 1986, kdy jeho osa byla vedena spíše při východním okraji katastru. V ZÚR došlo k upřesnění a úpravě vedení dané osy, která tak nyní tvoří na území obce Němčičky „kličku“ směrem k západu.

3.2. Regionální územní systém ekologické stability

Regionální územní systém ekologické stability není v řešeném území zastoupen.

3.3. Místní (lokální) územní systém ekologické stability

Plán MÚSES dosud nebyl na území obce Němčičky vymezen. Jeho nové vymezení reaguje na situaci na sousedních katastrech s doporučeními na některé úpravy vymezení ÚSES v navazujících územích (viz níže). Přímo v k. ú. nové vymezení reaguje na Vedení osy NRBK K 139T tím, že zahušťuje místní úroveň nad minimální požadované prostorové parametry.

Místní systém ekologické stability navržený pro řešené území na ZPF a PUPFL sestává celkem z 26 dílčích skladebných částí (včetně jednoho nově vytvořeného interakčního prvku), podrobněji popsanych v tabulkové části plánu. MÚSES je v řešeném území reprezentován několika souvislými trasami biokoridorů ve vlhkých, suchých a mezofilních řadách.

3.4. Interakční prvky

Metodickými podklady pro tvorbu ÚSES nejsou stanoveny žádné konkrétní požadavky, které by výrazněji omezovaly výslednou podobu interakčních prvků. Interakční prvky mohou mít tudíž velice rozmanitý charakter (např. náletových porostů dřevin, ovocných a okrasných alejí, polokulturních a ladních bylinných porostů apod.) a často plní v krajině vedle funkcí ekologických i jiné významné funkce (např. půdoochrannou, vodohospodářskou, estetickou).

Funkci interakčních prvků plní doprovodná vegetace vodotečí, komunikací, protierozní meze a další přírodě blízké formace. Ostatní, rovněž důležité prvky pro zachování krajinných hodnot v území je nutné navrhovat při řešení komplexních pozemkových úprav.

Mezi významné interakční prvky v území patří společenstva křovin a semixerotermních TTP.

3.5. Režimy ochrany přírody a krajiny

3.5.1. Zvláště chráněná území

V k. ú. Němčičky nad Jevišovkou není vyhlášeno žádné zvláště chráněné území dle zákona 114/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

3.5.2. NATURA 2000

V k. ú. Němčičky nad Jevišovkou se nenalézá žádná evropsky významná lokalita soustavy NATURA 2000.

Dle dostupných podkladů do k. ú. Němčičky nad Jevišovkou nezasahuje žádná Ptačí oblast soustavy NATURA 2000.

3.5.3. Významný krajinný prvek

V k. ú. Němčičky nad Jevišovkou není registrován žádný významný krajinný prvek dle zákona 114/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Za VKP ze zákona se považují dle § 3 písm.b) zákona obecně lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy. V Územní studii krajiny z roku 2018 (zpracovala EKOTOXA, s.r.o.) jsou umístěny návrhy na registraci 5 VKP, přičemž návrh na registrovaný VKP v trati Hájký na severu u vysílače pokrývá vymezený lokální biokoridor LBK.06, návrh na registrovaný VKP v trati Hora na JV se z velké části překrývá s vloženým LBC.06 do NRBK K 139T. Přes dva další návrhy na registrované VKP, které spolu sousedí v trati Přední Kopce, je vymezen lokální biokoridor LBK.04. Pouze jeden návrh na registrovaný VKP se míjí s vymezeným ÚSES, a to zcela záměrně, neboť u navrhovaného VKP se jedná o mozaiku semixerotermních TTP a křovin, zatímco požadavek na vytvoření dílčí části nadregionálního biokoridoru K 139T.04 je založení zakrslé doubravy vyššího stupně na přechodu k (sušší) habrové doubravě.

3.5.4. Jiné zájmy ochrany přírody a krajiny

Dle územně analytických podkladů je v k. ú. Němčičky nad Jevišovkou vymezeno migračně významné území, avšak v ZÚR JMK ani v ÚAP není území označeno jako biotop zvláště chráněných druhů velkých savců.

V části rozsáhlého lesního komplexu, který do řešeného území zasahuje od SV, je zčásti vymezen jako lokalita výskytu zvláště chráněného druhu s národním významem pro čolka dravého (*Triturus carniflex*).

3.5.5. Přírodní park

Řešené území na západě sousedí s přírodním parkem Jevišovka zřízeného Nařízením 23 Jihomoravského kraje ze dne 4. 10. 2012.

3.6. Obecné zásady zajištění funkčnosti ÚSES

1) na PUPFL je nutno hospodařit při těžbě způsobem,

kteřý udrží nebo zvýší přirozenou druhovou dřevinnou skladbu - tzn:

- podporovat přirozené celkově zmlazení dřevin - vytvářet etážový, různověký porost s doplněnou dřevinnou skladbou, podpořit zejména přirozené zmlazení listnatých dřevin, doplnění dřevinné skladby dle STG,
- při obnovách mýtních porostů uchovat v generativních porostech část porostní skupiny nebo semenných výstavků pro možnost vytváření přirozené obnovy lesa,
- pro uchování přirozených mlazin podstatně snížit stav vysoké zvěře a zamezit tak okusu a loupání na mladých porostech mimo oplocenky,
- při zalesňování porostů po obnovách respektovat lesní typy a jejich příslušnou přirozenou druhovou skladbu, zejména při obnově svahových porostů,
- ve zvýšené míře uplatňovat meliorační dřeviny a dřeviny doplňkové pro daný druh lesních typů,

- **postupně redukovat izolované akátové porosty a zabránit dalšímu rozšiřování této dřeviny do ostatních lesních porostů a do agrární krajiny,**
- v porostech a skupinách zalesněných v minulých deceniích borovicí doplnit postupně dřevinnou skladbu až na přirozenou druhovou dřevinnou skladbu.

2) na ZPF jsou doporučena realizovat mimo jiné tato opatření proti vodní a větrné erozi, zejména v místech s prokazatelnými erozními jevy nebo na plochách vysoce náchylných k erodovatelnosti (dle BPEJ):

- návrh vhodného umístění pěstovaných plodin, včetně ochranného zatravnění,
- návrh pásového pěstování plodin,
- ochranné obdělávání (bezorebné setí/sázení, setí/sázení do mulče, setí/sázení do mělké podmínky, setí/sázení do ochranné plodiny).

Technická opatření zahrnují

- tvorba průlehů a protierozních mezí,
- zatravnění údolnic a pruhu min. 5 m od břehových hran vodotečí,
- polní cesty s protierozní funkcí.

Kromě opatření ke snížení nebezpečí či projevů eroze, je třeba vyžadovat, aby nedocházelo k aplikaci chemikálií, zvláště pesticidů v pruhu alespoň 10 m od okraje biocenter a biokoridorů.

Část navržených opatření je třeba vymáhat na hospodařících subjektech (agrotechnická opatření), část je možno usadit do území v rámci územního plánu a část je třeba řešit v rámci pozemkové úpravy.

Šířka vymezených biokoridorů je proměnlivá. V místech, kde se aktuálně nalézají ekologicky stabilnější struktury v krajině, jsou tyto zahrnuty do LBK buď celé, nebo není vždy dodržen limit minimální šířky s ohledem na aktuální situaci, což znamená mnohdy i výraznější překročení minimálního parametru 40 m/15 m dle metodických doporučení. V místech, kde je BK trasován po orné půdě, je jeho šířka stanovena na 50 m pro NRBK a 20 m pro LBK. Důvodem pro zvětšení šířky je především potřeba zabezpečení výsadeb dřevin stromového patra a v okrajích vytvoření ekotonu z keřů a TTP i s ohledem na § 1013, 1016 a především § 1017 zákona 89/2012 Sb. (občanského zákoníku).

3.7. Popis jednotlivých tras místního ÚSES

Smišená xerofilně-mezofilní trasa „NRBK K 139T“

Trasa je tvořena dílčími úseky nadregionálního biokoridoru a vloženými lokálními biocentry v k. ú. Němčičky nad Jevišovkou. Začíná na okraji lesního komplexu Koráb na východě území v LBC.01, které bude třeba zvětšit na sousedním k. ú. Mikulovice, aby byla zajištěna minimální potřebná výměra. Z tohoto LBC je veden NRBK.K 139T 01 přes ornou půdu v trati Příčníky k JZ, kde je v prostoru horní části strže u pomníku na leteckou nehodu za 2. světové války vloženo LBC.02. Přes sukcesní plochy podél polní cesty a v erozní strži pokračuje NRBK.K 139T 02 do dalšího vloženého LBC.03 (opět tvořena především sukcesními porosty dřevin zčásti ve stržích, zčásti na místech bývalého sadu. Podél cesty k západu a při okraji lesního porostu pokračuje NRBK.K 139T 03 do LBC.04, které se nalézá v jižním cípu lesního porostu a je tvořeno smíšeným porostem kyselější dubohabřiny s příměsí borovice. NRBK.K 139T 04 se stáčí k JV do LBC.05 tvořeného akátinou, která je dominantní i v dalším úseku NRBK.K 139 T 05 vedeném k východu do LBC.06. Toto LBC je tvořeno částečně sukcesními porosty křovina a akátu, zčásti zabírá ornou půdu. NRBK.K 139 T 06 směřuje k JZ a opouští katastr Němčičky nad Jevišovkou zarostlou strží v k. ú. Výrovce.

Hydrofilně trasa MÚSES „Mikulovický potok“

Trasa sleduje Mikulovický potok na jeho cestě přes k. ú. Němčičky nad Jevišovkou, na severu ale pokračuje Rudlickou zmolou k SZ jako LBK.01 a přechází na k. ú. Mikulovice (zde je nutno řešit chybějící návaznost na tomto katastru a katastru Rudlice tak, aby došlo k propojení s LBC 02 Pod kopci v k. ú. Vevčice).

V navržené podobě v Plánu MÚSES větev sestává v řešeném území ze tří lokálních biokoridorů po Mikulovickém potoce – již zmíněný LBK.01, dále LBK.02, který zčásti vede přes zastavěné území, kde je částečně funkční jen pro vodní biotu, zatímco nad i pod obcí jej lze označit za funkční. LBK.03 je vymezen v řešeném území jen jako velice krátký úsek, protože přechází na k. ú. Plaveč, kde se po krátké trase Mikulovický potok vlévá do vodní nádrže Výrovice.

V celém úseku Mikulovického potoka v k. ú. Němčičky nad Jevišovkou jsou vymezena dvě LBC. Nad obcí na soutoku s bezejmenným tokem na dně Rudlické zmolky je LBC.07, které reprezentuje nejen nivní společenstva, ale i mezofilní společenstva svahů. LBC.09 se nalézá nedaleko jižní hranice řešeného území a opět reprezentuje jak nivní společenstva, tak i společenstva svahů, které zde přecházejí z mezofilních do suchých xerothermních doubrav.

Smíšená xerofilně-mezofilní trasa „Pod Hájky - Březovec“

Tato větev reprezentuje normální až sušší hydrické řady na svazích a při horních okrajích údolí Mikulovického potoka, což se projevuje vazbou na společná kontaktní lokální biocentra LBC.07 a LBC.09, mezi kterými je vymezen LBK.04 vyhýbající se zástavbě, přitom ale maximálně využívající stávající lesní či sukcesní plochy. Na jihu je pak po svahu nad Mikulovickým potokem veden LBK.05, který míří do k. ú. Plaveč a Výrovice na jižní svahy nad v. n. Výrovice (nutno na těchto katastrech řešit návaznost).

Smíšená xerofilně-mezofilní trasa „Hájky – Kopce – Břestovec“

Tato krátká větev především spojuje svahy nad Mikulovickým potokem s trasou NRBK K 139T, čímž zároveň zahušťuje prostor okolo vlastního vymezeného NRBK). Je tvořena třemi LBK, přičemž LBK.06 na severu je veden především po okrajích původních sadů, dnes často zarůstajících sukcesními dřevinami, zatímco LBK.07 je veden okrajem smíšeného lesního porostu. Poslední úsek větve – LBK.08 je veden menší strží při okraji dalšího lesního porostu (již mezofilní společenstva) s napojením na xerothermní část LBK.04.

Mezofilní trasa „Pod vinohrady“

Velice krátká větev je tvořena pouze LBK.09, který propojuje vložená LBC.03 a LBC.06 na NRBK K 139T a zahušťuje prostor okolo NRBK. Zčásti je využito erozní strže zarostlé akátami a dalšími dřevinami, v severní části je LBK vymezen v údolnici na orné půdě.

Smíšená hydrofilně-mezofilní trasa MÚSES „NRBK K 139T – k. ú. Výrovice“

V řešeném území větev začíná ve vloženém LBC.02 na NRBK K 139T a je vedena zarostlou strží s občasnou vodotečí k JV, kde opouští katastr Němčiček a pokračuje zarostlou údolnicí na k. ú. Výrovice jako LBK 6 dle ÚP Výrovice, kde bude třeba nejdříve po 1 km vložit nové LBC.

Použité zkratky:

BPEJ – bonitovaná půdně ekologická jednotka

HPJ – hlavní půdní jednotka

KN – katastr nemovitostí

LBC – lokální biocentrum

LBK – lokální biokoridor

MÚSES – místní (lokální) územní systém ekologické stability

NRBK – nadregionální biokoridor

ORP – obec s rozšířenou působností

PUPFL – pozemek určený k plnění funkcí lesa

S, SV, V, JV, J, JZ, Z, SZ – označení světových stran

STG – skupina typů geobiocénů

TTP – trvalé travní porosty

ÚAP – územně analytické podklady

ÚP – územní plán

VKP – významný krajinný prvek

ZPF – zemědělský půdní fond

ZÚR – zásady územního rozvoje

4. TABULKOVÁ ČÁST

4.1. Struktura tabulky

- Identifikace:** Jednoznačný kód v rámci katastrálního území
- Název:** Individuální pojmenování biocenter; pro biokoridory popis propojení mezi dvěma biocentry („LBCab – LBCcd“)
- Typ prvku:** BC – biocentrum
BK – biokoridor
- Hierarchie:** L – místní (lokální)
R – regionální
NR – nadregionální
- Katastr:** Dotčená k. ú.
- Lokalizace:** Specifikace polohy příslušné skladebné části ÚSES
- STG:** Specifikace skupin typů geobiocénů
- Výměra:** Výměra příslušné skladebné části ÚSES v m²; u biokoridorů za „/“ i délka v m (v řešeném k. ú.)
- Ekostabilita:** Výpis stupňů ekologické stability všech dílčích ploch ve skladebné části ÚSES
- Stav:** Popis aktuálního stavu
- Funkčnost:** Rozlišení, zda jde o skladebnou část funkční (F), nefunkční (N) či částečně funkční (C). Pro přiřazení jedné z uvedených možností je rozhodující skutečnost, nakolik je daná skladebná část ÚSES v současném stavu schopná plnit svou funkci v systému. Jako "funkční" je označena taková skladebná část, u které je současný stav zastoupených biotopů vyhovující pro její plné fungování v systému (byť některé dílčí partie skladebné části mohou být ve stavu "nefunkčním"). Jako "nefunkční" je naopak označena taková skladebná část, která v celém (příp. téměř celém) rozsahu svého vymezení vyžaduje změnu způsobu využití. Ve všech ostatních případech jsou skladebné části označeny jako "částečně funkční". V případě, že daná skladebná část přesahuje mimo řešené území, údaj v položce se vztahuje výhradně k jejím partiím v řešeném území.
- Ochrana:** Označení (zákonného) režimu ochrany – zvláště chráněné území (ZCHÚ + zkratka kategorie – NP, CHKO, NPR, NPP, PR, PP), významný krajinný prvek registrovaný/ze zákona (rVKP/zVKP), přírodní park (PřP), chráněná oblast přírodní akumulace vod (CHOPAV), pásmo hygienické ochrany 1. a 2. stupně (PHO I, PHO II), biosférická rezervace (BR), evropsky významná lokalita NATURA 2000 (EVL), ptačí oblast (PO), lokalita seznamu světového dědictví UNESCO (UNESCO), Ramsarský mokřad (RM), krajinná památková zóna (KPZ)
- Cílový typ:** Hydrofilní/mezofilní/xerofilní/smíšený + další specifikace cílového společenstva
- Opatření:** Specifikaci opatření v popisované skladebné části ÚSES za účelem dosažení funkčního stavu
- Poznámka:** Uvedení dalších důležitých skutečností.

4.2. Popis skladebných částí ÚSES

Identifikace: LBC.01

Název: Příčníky

Typ prvku: BC

Hierarchie: L

Katastr: Němčičky nad Jevišovkou, Mikulovice u Znojma

Lokalizace: SV řešeného území v okraji lesního komplexu Koráb

STG: 1 B 3, omezeně i 2 BC 3 (rozšíření na k. ú. Mikulovice u Z. i 1 A-AB 3)

Výměra: 17 623 m² (**nutné rozšíření v k. ú. Mikulovice u Znojma**)

Ekostabilita: 3 - 4

Stav: Hospodářský les – doubrava až dubohabřina, v okrajích pestřejší směs i s keřovým patrem, ale i s akátem.

Funkčnost: funkční (F)

Ochrana: zVKP (les)

Cílový typ: bazifilní teplomilné doubravy a dubohabřiny (mimo řešené území i acidofilní teplomilné doubravy)

Opatření: Výchova doubrav a dubohabřin s podporou autochtonních druhů dřevin, pestřejší prostorová skladba porostů, ponechávat mrtvé dřevo, určit stromy na dožití v počtu min. 5 ks/ha

Poznámka: Přesah mimo řešené území s potřebou úpravy řešení v k. ú. Mikulovice u Znojma

Identifikace: LBC.02

Název: Pod kopaninami

Typ prvku: BC

Hierarchie: L

Katastr: Němčičky nad Jevišovkou

Lokalizace: soustava strží ve vých. části řešeného území

STG: 2 C 3, 1 BD 3

Výměra: 41 856 m²

Ekostabilita: 1,2, (3)

Stav: horní části soustavy strží zarostlých akátem a keřovými formacemi s dominantní trnkou a mirabelkou, orná půda

Funkčnost: částečně funkční (C)

Ochrana: zVKP (les)

Cílový typ: dubohabřiny a bazifilní teplomilné doubravy

Opatření: přeměna sukcesních porostů s dominantním akátem na dubohabřiny, na orné založení teplomilných doubrav

Poznámka:

Identifikace: LBC.03
Název: Dolní jezírko
Typ prvku: BC
Hierarchie: L
Katastr: Němčičky nad Jevišovkou
Lokalizace: soustava strží ve vých. části řešeného území
STG: 2 C 3, 1 BD 3, (2 B 3x)
Výměra: 35 952 m²
Ekostabilita: 1,2, (3)
Stav: horní části soustavy strží zarostlých akátem a keřovými formacemi s dominantní trnkou a mirabelkou, orná půda
Funkčnost: částečně funkční (C)
Ochrana:
Cílový typ: dubohabřiny a bazifilní teplomilné doubravy
Opatření: přeměna sukcesních porostů s dominantním akátem na dubohabřiny, na orné založení teplomilných doubrav
Poznámka:

Identifikace: LBC.04
Název: Zadní Kopce
Typ prvku: BC
Hierarchie: L
Katastr: Němčičky nad Jevišovkou
Lokalizace: Jižní část lesního celku v centrální části řešeného území
STG: 2 AB 3x
Výměra: 32 269 m²
Ekostabilita: 4
Stav: vzrostlá směs habru, dubu a borovice na kyselejším podkladu
Funkčnost: funkční (F)
Ochrana: zVKP (les)
Cílový typ: přechod mezi acidofilními teplomilnými doubravami a dubohabřinami
Opatření: Výchova doubrav a dubohabřin s podporou autochtonních druhů dřevin, pestřejší prostorová skladba porostů, ponechávat mrtvé dřevo, určit stromy na dožití v počtu min. 5 ks/ha
Poznámka:

Identifikace: LBC.05
Název: Špimberk
Typ prvku: BC
Hierarchie: L
Katastr: Němčičky nad Jevišovkou

Lokalizace: menší lesní porost tvořený akátem v centrální části řešeného území
STG: 2 AB 3x, 1 BD 3
Výměra: 41 764 m²
Ekostabilita: 2
Stav: akátina na jižních až jihových. svazích, v okrajích lem z trnky, růže hlohu
Funkčnost: funkční (F)
Ochrana: zVKP (les)
Cílový typ: přechod mezi acidofilními teplomilnými doubravami až dubohabřinami a bazifilními teplomilnými doubravami (vých. část)
Opatření: přeměna sukcesních porostů s dominantním akátem na doubravy a dubohabřiny
Poznámka:

Identifikace: LBC.06
Název: Pod Horou
Typ prvku: BC
Hierarchie: L
Katastr: Němčičky nad Jevišovkou
Lokalizace: sukcesní porosty a orná půda v JV okraji řešeného území
STG: 1 B 3, 1 BD 3, 2 C 3
Výměra: 38 166 m²
Ekostabilita: 1, 2, (3)
Stav: část soustavy strží zarostlých akátem, dubem a keřovými formacemi s dominantní trnkou a mirabelkou, pruh orné půda, záp. okraj s pruhem akátiny
Funkčnost: částečně funkční (C)
Ochrana: zVKP (les)
Cílový typ: dubohabřiny a bazifilní teplomilné doubravy
Opatření: přeměna sukcesních porostů s dominantním akátem na dubohabřiny a doubravy, na orné založení bazifilních teplomilných doubrav
Poznámka: LBC vychází z návrhu na vyhlášení MZCHÚ

Identifikace: LBC.07
Název: Pod Černou
Typ prvku: BC
Hierarchie: L
Katastr: Němčičky nad Jevišovkou
Lokalizace: lesní porosty okolo soutoku Mikulovického potoka a bezejmenného toku na dně Rudlické zmoly na SZ okraji řešeného území
STG: 2 BC-C 5, 2 BC 3x, 2 BD 3x
Výměra: 45 023 m² (v řešeném území, v k. ú. Mikulovice u Z. cca 17 000 m²)
Ekostabilita: 2, 3, 4

Stav: Lesní porosty různého složení, místy pěkně vyvinuté porosty v nivě, ale i skupina vzrostlých topolů (pravděpodobně nepůvodní nebo kultivary), na svazích především akát, občas i původní druhy (dub, javory, třešeň, lípa, habr), nepravidelně i keře uvnitř porostů

Funkčnost: částečně funkční (C)

Ochrana: z VKP (les, niva, vodní tok)

Cílový typ: hercynské dubohabřiny s lokálními přechody ke kyselým doubravám v horních partiích nad levým břehem Mikulovického potoka, v nivě jasanovo-olšový luh.

Opatření: přeměna sukcesních porostů s dominantním akátem na dubohabřiny a doubravy, podpora přirozené druhové skladby, jemnější způsoby hospodaření, ponechání určitého množství mrtvého dřeva v porostech, ponechání cca 15 stromů přirozené skladby v porostech na dožití

Poznámka:

Identifikace: LBC.08

Název: Horní jezírko

Typ prvku: BC

Hierarchie: L

Katastr: Němčičky nad Jevišovkou

Lokalizace: Lesní porost na severním okraji řešeného území

STG: 2 AB 3x

Výměra: 43 935 m²

Ekostabilita: 3 - 4

Stav: Soustava porostů různého stáří, pestřejší složení především domácích listnáčů. Tři oplocenky s výsadbami dubu, také javory a lípy. Občas borovice, smrk a douglaska.

Funkčnost: částečně funkční (C)

Ochrana: zVKP (les)

Cílový typ: hercynské dubohabřiny na přechodu k acidofilním doubravám.

Opatření: Podpora přirozené druhové skladby, jemnější způsoby hospodaření, ponechání určitého množství mrtvého dřeva v porostech, vytipovat a ponechat cca 10 stromů přirozené skladby v porostech na dožití.

Poznámka:

Identifikace: LBC.09

Název: Malé úzké

Typ prvku: BC

Hierarchie: L

Katastr: Němčičky nad Jevišovkou

Lokalizace: Lesní porosty okolo Mikulovického potoka v jižní části řešeného území

STG: 1 AB-B 1-2, 2 AB 3x, 2 BC-C 5

Výměra: 61 668 m²

Ekostabilita: 2 - 4

Stav: Strmé suché svahy s akátem, v nivě zčásti porosty jasanovo-olšového luhu, zčásti degradované nivní louky

Funkčnost: částečně funkční (C)

Ochrana: zVKP (les, niva, vodní tok)

Cílový typ: Acidofilní teplomilné doubravy na přechodu k dubohabřinám, v nivě jasanovo-olšový luh.

Opatření: přeměna sukcesních porostů s dominantním akátem na dubohabřiny a doubravy, podpora přirozené druhové skladby, jemnější způsoby hospodaření

Poznámka:

Identifikace: NRBK.K 139 T 01

Název: LBC.01 – LBC.02

Typ prvku: BK

Hierarchie: NR

Katastr: Němčičky nad Jevišovkou

Lokalizace: vých. část řešeného území mezi okrajem lesního komplexu a soustavou strží

STG: rozhraní 1 B 3 a 2 B 3x, JZ část 1 BD 3

Výměra: 12 707 m² / 255 m

Ekostabilita: 1

Stav: orná půda s pásovým střídáním plodin

Funkčnost: nefunkční (N)

Ochrana:

Cílový typ: bazifilní teplomilné doubravy na přechodu k dubohabřinám

Opatření: založit NRBK

Poznámka:

Identifikace: NRBK.K 139 T 02

Název: LBC.02 – LBC.03

Typ prvku: BK

Hierarchie: NR

Katastr: Němčičky nad Jevišovkou

Lokalizace: vých. část řešeného území mezi dvěma soustavami strží

STG: rozhraní 1 B 3 a 2 B 3x, 2 C 3

Výměra: 15 359 m² / 300 m

Ekostabilita: 1,2

Stav: zarostlé strže a pruhy sukcesních stádií dřevin podél polní cesty; dominantní akát, v keřovém patře trnka obecná a mirabelka, další dřeviny v příměsí; v okrajích orná půda (zajištění dostatečné šířky)

Funkčnost: částečně funkční (C)

Ochrana: zVKP (les)

Cílový typ: bazifilní teplomilné doubravy na přechodu k dubohabřinám

Opatření: přeměna sukcesních porostů s dominantním akátem na dubohabřiny a doubravy, výsadba odpovídající druhové skladby na stávající ornou nebo zde založit TTP

Poznámka: Památník letecké havárie z roku 1944 – konec Letecké naučné stezky 1939 - 1945

Identifikace: NRBK.K 139 T 03

Název: LBC.03 – LBC.04

Typ prvku: BK

Hierarchie: NR

Katastr: Němčičky nad Jevišovkou

Lokalizace: střední část řešeného území mezi soustavou strží a lesním celkem

STG: 2 AB 3x

Výměra: 24 871 m² / 480 m

Ekostabilita: 1,2,3,4

Stav: částečně orná půda, dále sukcesní stádia dřevin s převahou keřů podél polní cesty, na západě pruh lesa při okraji s druhově pestřejší skladbou habru, dubu, borovice, lípy a javorů

Funkčnost: částečně funkční (C)

Ochrana: zVKP (les)

Cílový typ: acidofilní teplomilné doubravy na přechodu k hercynským dubohabřinám

Opatření: přeměna sukcesních porostů na dubohabřiny a doubravy, výsadba odpovídající druhové skladby na stávající ornou, v lese podpora původních druhů, jemnější způsoby hospodaření

Poznámka: Letecká naučná stezka 1939 - 1945

Identifikace: NRBK.K 139 T 04

Název: LBC.04 – LBC.05

Typ prvku: BK

Hierarchie: NR

Katastr: Němčičky nad Jevišovkou

Lokalizace: střední část řešeného území mezi dvěma lesními celky

STG: 2 AB 3x

Výměra: 10 444 m² / 195 m

Ekostabilita: 1,2

Stav: z větší části orná půda, při polní cestě pruh s ruderalními porosty a sukcesními stádii křovin (hlavně trnka, dále mirabelka, šípek, bez černý) na JV okraji přechod do akátiny

Funkčnost: nefunkční (N)

Ochrana:

Cílový typ: acidofilní teplomilné doubravy na přechodu k hercynským dubohabřinám

Opatření: založení NRBK výsadbou dřevin vhodného druhového složení

Poznámka:

Identifikace: NRBK.K 139 T 05
Název: LBC.05 – LBC.06
Typ prvku: BK
Hierarchie: NR
Katastr: Němčičky nad Jevišovkou
Lokalizace: vých. část řešeného území mezi dvěma lesními celky
STG: 1 BD 3, fragmenty 1 AB 3, 2 BC 3
Výměra: 24 896 m² / 480 m
Ekostabilita: 1,2
Stav: zčásti orná půda, většinou sukcesí vzniklé akátiny
Funkčnost: nefunkční (N)
Ochrana:
Cílový typ: bazifilní teplomilné doubravy
Opatření: přeměna sukcesních porostů s akátem na doubravy, na orné založení NRBK výsadbou dřevin vhodného druhového složení
Poznámka:

Identifikace: NRBK.K 139 T 06
Název: LBC.06 – k. ú. Výrovice
Typ prvku: BK
Hierarchie: NR
Katastr: Němčičky nad Jevišovkou, Výrovice
Lokalizace: JV část řešeného území od vymezeného LBC.06 k hranici katastru ve stávající strži (v k. ú. **Výrovice zpřesnit v detailu vymezení podél hranice katastrů s ohledem na potřebu zajistit dostatečnou šířku NRBK a nejpozději po 450 m vložit LBC**)
STG: 1 B 3, 2 C 3
Výměra: 11 091 m² / 265 m
Ekostabilita: 1,2
Stav: zčásti orná půda, zčásti degradované a ruderalizované TTP pod vedením elektřiny, zčásti sukcesní stádia dřevin, podél hranice katastru s převahou akátů
Funkčnost: nefunkční (N)
Ochrana:
Cílový typ: bazifilní teplomilné doubravy na přechodu k dubohabřinám
Opatření: přeměna sukcesních porostů s akátem na doubravy, na orné založení NRBK výsadbou dřevin vhodného druhového složení, pod vedením elektřiny udržovat druhově pestrý TTP
Poznámka: V k. ú. Výrovice dopřesnit vymezení podél katastrální hranice s ohledem na potřebnou šířku a vložit LBC dle prostorových požadavků dle Metodiky 2017

Identifikace: LBK 01
Název: k. ú. Mikulovice u Znojma – LBC.07
Typ prvku: BK
Hierarchie: L
Katastr: Němčičky nad Jevišovkou, Mikulovice u Znojma
Lokalizace: SZ okraj řešeného území podél Rudlické zmoly
STG: 2 BC-C 5, 2 BD 3x (pouze v k. ú. Němčičky nad Jevišovkou)
Výměra: 4 175 m² / 450 m (na území obce Němčičky)
Ekostabilita: 3,4
Stav: Zaříznuté koryto bezejmenného toku s porosty převážně měkkých dřevin (vrby, topoly, v keřovém patře bez černý, bylinné patro zčásti ruderalizované (**LBK je třeba vymezit v k. ú. Mikulovice u Znojma a Rudlice tak, aby došlo k propojení na LBC v k. ú. Vevčice, zároveň bude třeba zhruba na hranici katastrů Mikulovic a Rudlic na rozvodnici vymezit nové LBC**)
Funkčnost: funkční (F)
Ochrana: zVKP (niva, vodní tok, les)
Cílový typ: vodní, mokřadní, mezofilní; jasanové olšiny
Opatření: Případný zásah pouze výběrově, podpora autochtonních druhů
Poznámka: LBK vymezit v k. ú. Mikulovice u Znojma a Rudlice, nutno vymezit i nové LBC

Identifikace: LBK 02
Název: LBC.07 – LBC.09
Typ prvku: BK
Hierarchie: L
Katastr: Němčičky nad Jevišovkou
Lokalizace: Mikulovický potoka jeho niva
STG: 2 BC-C 5
Výměra: 30 162 m² / 1 800 m
Ekostabilita: 1,2,4
Stav: Přirozené koryto Mikulovického potoka s porosty jasanovo-olšového luhu, místy podmáčené zbytky nivních luk zčásti ruderalizovaných, přes zastavěné území silné technické úpravy a nedostatečné parametry LBK - průchod zastavěným územím s omezenou funkčností
Funkčnost: mimo zástavbu funkční (F), v zástavbě nefunkční (funkční jen pro vodu)
Ochrana: zVKP (niva, vodní tok, les)
Cílový typ: vodní, mokřadní, mezofilní; jasanové olšiny
Opatření: Případný zásah pouze výběrově
Poznámka: V zastavěném území není moc prostoru k revitalizaci nebo alespoň dílčímu „zpřírodnění“ okolí potoka

Identifikace: LBK 03
Název: LBC.09 – k. ú. Plaveč
Typ prvku: BK
Hierarchie: L
Katastr: Němčičky nad Jevišovkou, Plaveč
Lokalizace: Mikulovický potok a jeho niva na jihu před ústím do v. n. Výrovice
STG: 2 BC-C 5
Výměra: 1 174 m² / 70 m (v k. ú. Němčičky nad Jevišovkou)
Ekostabilita: 3,4
Stav: Přírozené koryto Mikulovického potoka s porosty jasanovo-olšového luhu, fragment podmáčených luk, (v k. ú. Plaveč je na vtoku do v. n. Výrovice vymezeno LBC C6 Nad Březovcem dle ÚP Plaveč)
Funkčnost: funkční (F)
Ochrana: zVKP (niva, vodní tok, les)
Cílový typ: vodní, mokřadní, mezofilní; jasanové olšiny, vrbiny, případně sekundární psárkové louky
Opatření: Pouze havarijní zásahy
Poznámka: Přesah na k. ú. Plaveč, kde je vymezeno LBC

Identifikace: LBK.04
Název: LBC.07 – LBC.09
Typ prvku: BK
Hierarchie: L
Katastr: Němčičky nad Jevišovkou
Lokalizace: východní svahy a horní hrany zaříznutého údolí Mikulovického potoka
STG: 2 AB 3x, 2 BC 3x
Výměra: 42 667 m² / 2 000 m
Ekostabilita: 2, (4)
Stav: Většinou akátiny na svazích, lokálně i porosty s pestřejší druhovou skladbou z domácích dřevin (dub, lípa, habr, javory, jasan), severně od obce i dub červený.
Funkčnost: částečně funkční (C)
Ochrana: zVKP (les)
Cílový typ: dubohabřiny s přechody k spíše acidofilním teplomilným doubravám
Opatření: přeměna akátin na dubohabřiny, jemné způsoby hospodaření v lese
Poznámka:

Identifikace: LBK.05
Název: LBC.09 – k. ú. Plaveč
Typ prvku: BK
Hierarchie: L

Katastr: Němčičky nad Jevišovkou, Plaveč, (Výrovice)
Lokalizace: svahy nad levým břehem Mikulovického potoka na již. okraji řešeného území, přesah na k. ú. Plaveč, kde je vymezeno LBC C06 Nad Březovcem)
STG: 1 AB-B 1-2
Výměra: 4 896 m² / 235 m (v k. ú. Němčičky)
Ekostabilita: 2
Stav: akátina na strmém svahu se skalními výchozy nad Mikulovickým potokem
Funkčnost: částečně funkční (C)
Ochrana: zVKP (les)
Cílový typ: vodní, mokřadní, mezofilní; jasanové olšiny, případně sekundární psárkové louky
Opatření: přeměna akátin na převážně acidofilní teplomilné doubravy
Poznámka: přesah na k. ú. Plaveč, kde je vymezeno LBC

Identifikace: LBK.06
Název: LBC.07 – LBC.08
Typ prvku: BK
Hierarchie: L
Katastr: Němčičky nad Jevišovkou
Lokalizace: Sz. část řešeného území, přes bývalé sady
STG: 2 AB 3x
Výměra: 24 545 m² / 1 120 m
Ekostabilita: 2,3
Stav: sukcesní stádia dřevin s keři, často akátové porosty různého stáří, zčásti orná na východě v horní části strže i další listnáče a TTP v opuštěném třešňovém sadu
Funkčnost: částečně funkční (C)
Ochrana:
Cílový typ: hercynské dubohabřiny s přechody k acidofilním teplomilným doubravám; náhradní společenstva – xerothermní až semixerothermní TTP
Opatření: přeměna sukcesních porostů s akátem na dubohabřiny, případně doubravy, možno i založení a kultivace suchých TTP s mozaikovou sečí, případně v kombinaci s pastvou

Poznámka:

Identifikace: LBK.07
Název: LBC.08 – LBC.04
Typ prvku: BK
Hierarchie: L
Katastr: Němčičky nad Jevišovkou
Lokalizace: SZ okraj výraznějšího lesního celku východně od obce
STG: 2 AB 3x
Výměra: 9 096 m² / 450 m

Ekostabilita: 3, 4

Stav: mozaika porostů a směs dřevin, obecně hlavně borovice, habr, dub, dále lípa, javory, ale i douglasky, smrky

Funkčnost: částečně funkční (C)

Ochrana: zVKP (les)

Cílový typ: hercynské dubohabřiny až s přechody k acidofilním teplomilným doubravám

Opatření: při obnově skupinové i jednotlivé výsadby dřevin s převahou DBZ, HB, LPV, jemnější způsoby hospodaření

Poznámka:

Identifikace: LBK.08

Název: LBC.04 – LBK.04

Typ prvku: BK

Hierarchie: L

Katastr: Němčičky nad Jevišovkou

Lokalizace: JV od obce na okraji menšího lesního porostu v drobnější strži

STG: 2 BC 3, 2 AB 3x (okraje)

Výměra: 8 460 m² / 410 m

Ekostabilita: 1, (4)

Stav: Pruh ve sníženině s pestřejší skladbou, v níž dominuje jasan, dále dub, třešeň, lípa, k východu přechod do akátiny

Funkčnost: funkční (F)

Ochrana: zVKP (les)

Cílový typ: hercynské dubohabřiny

Opatření: Ve strži jemné způsoby hospodaření, ponechat cca 10 dřevin na dožití, na vých. okraji redukce akátu a podpora (i výsadbou) původních druhů dřevin

Poznámka:

Identifikace: LBK.09

Název: LBC.03 – LBC.06

Typ prvku: BK

Hierarchie: L

Katastr: Němčičky nad Jevišovkou

Lokalizace: strž ve vých. části řešeného území, v sev. části i orná půda

STG: 2 C 3

Výměra: 14 115 m² / 435 m

Ekostabilita: 2,3

Stav: strž zarostlá akátem a keřovými formacemi s dominantní trnkou a mirabelkou, na S od LBC.03 odděleno pruhem orné půdy

Funkčnost: částečně funkční (C)

Ochrana: zVKP (les)

Cílový typ: dubohabřiny s lokálními přechody k bazifilním teplomilným doubravám.
Opatření: přeměna sukcesních porostů s akátem na dubohabřiny, případně doubravy, na orné na S výsadba vhodně směsi s dominantním dubem

Poznámka:

Identifikace: LBK.10

Název: LBC.02 – k. ú. Výrovice

Typ prvku: BK

Hierarchie: L

Katastr: Němčičky nad Jevišovkou, Výrovice

Lokalizace: zarostlá strž a následně občasná vodoteč ve vých. části řešeného území

STG: 2 C 3, 1 BD 3, 1 B 3

Výměra: 37 037 m² / 800/1 000 m v k. ú. Němčičky nad Jevišovkou (v k. ú. Výrovice pokračuje jako LBK 6 dle ÚP Výrovice, avšak chybí vymezení vhodného LBC – nutno řešit)

Ekostabilita: 2,3

Stav: dominuje akát, nepravidelně doplněný dalšími dřevinami (více jen mirabelka), místy spíše jen keře (především bez černý nebo trnka), na jihu přerušení pod vedením elektřiny – ruderalizované TTP s počínající sukcesí náletových dřevin

Funkčnost: částečně funkční (C)

Ochrana: z VKP (les)

Cílový typ: dubohabřiny s lokálními přechody k bazifilním teplomilným doubravám (směrem k JV).

Opatření: přeměna sukcesních porostů s akátem na druhově odpovídající porosty dubohabřin, případně doubrav.

Poznámka: LBK pokračuje na k. ú. Výrovice, kde je třeba řešit vymezení LBC dle požadovaných prostorových parametrů (max. 2 000 m od LBC.02)

Identifikace: IP.01

Typ prvku: interakční prvek

Katastr: Němčičky nad Jevišovkou

Lokalizace: mez s novými výsadbami ovocných dřevin na SZ od obce

STG: 2 B 3x, 2 BD 3x

Výměra: 4 822 m² / 470 m

Ekostabilita: 3

Stav: nově založený prvek – liniová výsadba ovocných dřevin na původně křovinami zarostlé mezi

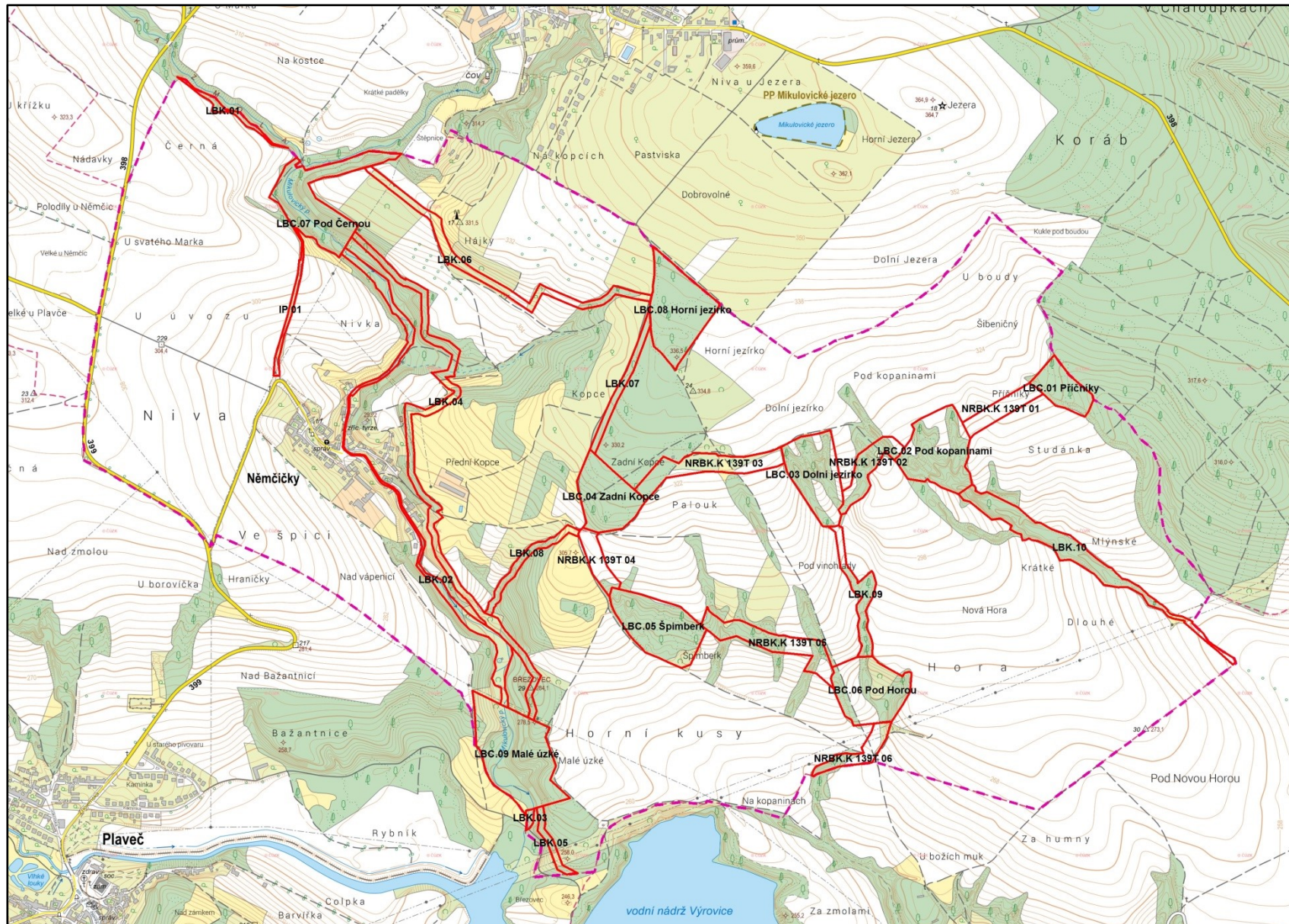
Funkčnost: funkční (F)

Ochrana:

Opatření: údržba meze jako sušší TTP, péče o ovocné dřeviny

Poznámka: Jediný vymezený IP, i když v katastru je celé řada loch zeleně, které jsou součástí kostry ekologické stability; tento prvek zařazen i proto, že je nový a má význam i krajinářský a kulturní.

Plán místního územního systému ekologické stability pro katastrální území Němčičky nad Jevišovkou (podklad ZM10©ČÚZK)

Plán místního územního systému ekologické stability pro katastrální území Němčičky nad Jevišovkou (podklad ortofoto©ČÚZK)

